

Ralph Erskine

Johannes 16 vs 32 - En nochtans ben Ik niet alleen, want de Vader is met Mij

Van Christus onze Verlosser, Die Zelf God is, en Immanuël, God met ons, worden twee zeer heerlijke dingen getuigd, welke de hoogste aandacht verdienen van mensen en engelen: 1. Dat God in Hem was. 2. Dat God met Hem was. Hoe God in Hem was, wordt verklaard in 2 Kor. 5:19: "Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonde hun niet toerekenende, en heeft het woord der verzoening in ons gelegd." Hoe God met Hem was, wordt niet alleen door anderen verklaard, zoals in Hand. 10:38, waar Petrus spreekt: "Belangende Jezus van Nazareth, hoe hem God gezalfd heeft met de Heilige Geest en met kracht: welke het land doorgaan is, goed doende, en genezende allen, die van de duivel overweldigd waren: want God was met hem;" en door Nicodemus, die tot Hem zeide: "Rabbi! Wij weten, dat Gij zijt een leraar van God gekomen: want niemand kan deze tekenen doen, die u doet, zo God met hem niet is." Maar ook wordt het hier uit Zijn Eigen gezegende mond verklaard, hoe God de Vader met Hem was, en wel toen Hij het meest verlaten en verdrukt was, toen, zoals in Jesaja 63:3 geschreven staat: "Hij de pers alleen trad en er niemand van de volkeren met Hem was." Dat kon Hijzelf het best vertellen, hoe het toen met Hem gesteld was: "En nochtans ben Ik niet alleen, want de Vader is met Mij."

Wij verwachten, dat dit een dag van gemeenschap, een Avondmaalsdag, zal zijn, hoewel het een dag van donkerheid en duisternis is, waarin de mensen ons zeer zondig en schandelijk verlaten. Nochtans mogen wij uit de zalige ondervinding van Christus, hoop hebben dat het voor ons een dag van Gods gezegende tegenwoordigheid zal zijn, en dat, al wordt op zondige wijze inbreuk gemaakt op onze gemeenschap met mensen, wij nochtans een zalige gemeenschap met God zullen mogen genieten

De discipelen hadden op Zijn duidelijke lering, door Hem in de vorige verzen uitgesproken, een schone belijdenis gedaan van hun geloof en hun vaardigheid; doch Hij hun verkeerdheid en vermetelheid kennende, beteugelt die met deze woorden: "Geloofst gij nu?" En Hij waarschuwt hen, hoe spoedig hun geloof zou worden beproefd en het gemis en de zwakheid daarvan zich zou ontdekken.

Hieruit mogen wij aanmerken, dat vermetelheid in belijders en discipelen van Christus voorspelt, dat een wannende en ziftende storm ophanden is: "Ziet, de ure komt, en is nu gekomen, dat gij zult verstrooid worden een ieder naar het zijne, en gij Mij alleen zult laten." Christus leidt Zijn waarschuwing in met een "Ziet!" opdat wij er nauwkeurig acht op zullen geven. De leer toch, dat beproevingen op komst zijn, wordt door geruste en vermete Christenen maar zorgeloos aangehoord en weinig ernstig overwogen. Hier wordt ons echter geleerd dat het uur van de beproeving door God vastgesteld en verordend is, en dat de storm zeer hevig kan zijn, als een verstrooiende wind, gelijk die heden ten dage schijnt te blazen: "Gij

zult verstrooid worden, een ieder naar het zijne, en gij zult Mij alleen laten." Dit geschiedde toen want: "Toen vluchtten al de discipelen, Hem verlatende" (Matth. 26:56).

Hieruit kunnen wij leren, dat de verstrooiing en de verspreiding van Gods volk, dan niet alleen de verdrukking, maar ook de zonde van de belijders is; en dat het hun grote zwakheid is, wanneer de beproeving en de verzoeking hen hun goede oude Meester doen verlaten, om van Hem af te keren en met de een of andere nieuwe vinding mee te gaan.

"Gij zult verstrooid worden, een ieder naar het zijne"; dat is, zoals de kanttekening zegt: naar zijn eigen huis; of naar zijn eigen weg; of naar zijn eigen plaats of partij; "En gij zult Mij alleen laten." Ziet hieruit, dat zelfs ware discipelen voor een tijd verlaters van Christus kunnen zijn; en zo kunnen ook zij, die wezenlijk om de Naam van Christus lijden, evenals Christus, van ware discipelen worden verlaten. En hoewel niemand met Hem kon samengaan in het lijden te verdragen, dat Hij onderging, waardoor Hij zijn volk verlost; en hoewel Hij er voor zorgde dat zij werden vrijgesteld van met Hem te lijden, als Hij tot de krijgsknechten sprak: "Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan" (Joh. 18:8); nochtans was het een deel van Zijn beproeving, dat Hij zo alleen gelaten werd. Merkt op, dat al zijn er nog zovelen, die Christus verlaten en Zijn waarheid prijsgeven, Hij hen nochtans zal erkennen en er voor staat. Zo behoren wij ook bij de waarheid te blijven, al zouden wij alleen staan; ook behoren wij ons niet te schamen, al worden wij, evenals Christus, alleen gelaten.

Christus, nu voorzeggende hebbende, dat Zijn discipelen zouden verstrooid worden en Hem alleen laten, geeft te kennen welke vertroosting Hij had temidden van de verdrukking, dat men Hem alleen liet staan, en dat allen Hem verlieten.

Dit drukt Hij uit:

1. Ontkennend: "Nochtans ben Ik niet alleen", dat is volstrekt alleen. Al word Ik door u verlaten, nochtans ben ik niet geheel van gezelschap ontbloot.
2. Stellig: Hij geeft te kennen waarom Hij niet alleen was, en Hij deelt mee welk gezegend gezelschap Hij had: "Want de Vader is met Mij."

Onze Heere Jezus wist, dat Zijn hemelse Vader in al Zijn lijden voortdurend bij Hem zou zijn, en Hem krachtig zou bijstaan. In deze zaak was onze Heere Jezus, het heerlijk Hoofd des lichaams, de Kerk, in Zijn Eigen toestand, een voorbeeld van de staat en toestand van Zijn volk, wanneer zij moeten lijden en in eenzaamheid en verlating verkeren. Zij zijn dan niet zo alleen en verlaten, als de mensen wel menen; want hoewel zij alleen zijn, nochtans zijn zij niet alleen, want de Vader is met hen. Zodanig is de verborgen en geestelijke vereniging tussen Christus en al de gelovigen, dat Hij en zij één genoemd worden: (1 Kor. 12:12) "Want gelijk het lichaam één is, en vele leden heeft, en al de leden van dit ene lichaam, vele zijnde, maar één lichaam zijn, alsoo ook Christus." Daarom beschouw ik, dat Christus hier als een openbaar Persoon spreekt, namelijk als het openbare Hoofd en de Plaatsbekleder van Zijn volk, en dat bijgevolg, wat door het heerlijk Hoofd in Zijn lijden en in Zijn verlatingen gezegd is, toepasselijk is op, en gezegd mag worden door elk lid van Christus, in welke omstandigheden van verdrukking en verlating zij zich ook mogen bevinden; "Nochtans ben Ik niet alleen, want de Vader is met Mij."

Daarom is de leer waarover ik zal handelen, als de Heere mij daartoe zal bekwaamt, tot verdere opening van deze tekst, de volgende:

Dat gelijk het de vertroosting van Christus persoonlijk was, in Zijn eenzaam lijden, het zo ook de vertroosting van Christus' verborgen lichaam, de Kerk, is, in al hun beproevingen en verlatingen, als zij mogen zeggen: "Ik ben niet alleen, want de Vader is met mij."

Dat God met Christus was, was Hem genoeg; en als Hij bij ons tegenwoordig is kan ons genoeg zijn. Niemand is alleen, die God bij zich heeft. Wij zullen dit onderwerp op de volgende wijze behandelen:

- I. Zullen wij spreken over de tegenwoordigheid van God de Vader bij Christus, zoals Hij het hier uitdrukt: "Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij."
- II. Over Gods tegenwoordigheid bij Zijn volk, zoals die van Christus, het Hoofd, op hen als de leden afdaalt, aantonende hoe zij niet alleen zijn, maar de Vader met hen is.
- III. De bijzondere vertroosting aanwijzen, welke ingesloten is in de tegenwoordigheid Gods, als voorgesteld door, of onder de benaming van de eerste Persoon van de heerlijke Drie-eenheid: "De Vader is met Mij;" hoe dit tot vertroosting van Christus strekte in Zijn lijden, en hoe het ook onze vertroosting bevordert.
- IV. Enige gronden en redenen van deze leer aanwijzen, waarom God zo met Christus was, en waarom Hij met Zijn volk is.
- V. Uit het geheel van ons onderwerp enige gevolgtrekkingen afleiden tot toepassing.

I. Wij zullen eerst een weinig spreken over de tegenwoordigheid van God met Christus in Zijn middelaarswerk en in Zijn lijden, zoals dit hier wordt uitgedrukt: "Ik ben niet alleen, maar de Vader is met Mij."

Om dit te verklaren, kunnen wij in de volgende punten bezien wat dit inhoudt:

1^e kunnen wij het beschouwen zoals het ontkennerwijze wordt uitgedrukt: "Ik ben niet alleen."

2^e Zoals het stellig wordt uitgedrukt: "De Vader is met Mij."

3^e Betrekkelijk, zoals het de tegenwoordigheid van de Vader is.

4^e Onderwerpeijk, zoals Hij met Christus is; met mij.

1^e Beschouwt het zoals het ontkennerwijze wordt uitgedrukt: "Ik ben niet alleen." Wie Mij ook verlaat, of zal verlaten, en wie ook nu tegen Mij is, zodat Ik schijn verlaten te zijn en van de mensen wezenlijk verlaten ben, nochtans ben Ik niet alleen; dat is, ten opzichte van gezelschap; Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij.

- Het is niet zo erg, dat Ik in mijn lijden en verlatenheid gezelschap moet missen, dat de mensen Mij verlaten hebben, want nochtans ben Ik niet alleen, omdat Ik Mijn beste gezelschap nog met Mij heb.
- Ik ben niet alleen, ten opzichte van het aantal; die met Mij zijn, zijn meer dan die tegen Mij zijn; de tegenwoordigheid van de Vader is meer, dan dat alle schepselen Mij zouden verlaten.
- Ook, ten opzichte van vrienden, ben Ik niet alleen; hoewel aardse vrienden Mij verlaten hebben, Mijn hemelse Vader, Mijn beste Vriend, is met Mij. Nog eens, ten opzichte van gemeenschap, ben Ik niet alleen; hoewel Ik de gemeenschap met mensen moet missen, nochtans heb Ik gemeenschap met de Vader.
- En ook, ten opzichte van afwezigheid, ben Ik niet alleen; want de Vader is bij Mij tegenwoordig: (Psalm 16:8) "Omdat Hij aan Mijn rechterhand is, zal Ik niet wankelen." Verder, met het oog op afstand, ben Ik niet alleen; want de Vader is nabij: (Jesaja 50:8) "Hij is nabij, Die Mij rechtvaardigt.
- Ook, ten opzichte van opsluiting, ben Ik niet alleen, want hoewel Ik nu ben ingekerkerd, nochtans is de Vader met Mij, om Mij uit de kerker, uit de angst en het gericht weg te nemen (Psalm 16:10).
- Tenslotte, ten opzichte van bijstand, ben Ik niet alleen, "want de Heere HEERE helpt Mij, daarom word Ik niet te schande, daarom heb Ik Mijn aangezicht gesteld als een keisteen." In al deze opzichten was Hij niet alleen, al was het, dat anderen Hem verlieten.

"Ik ben niet alleen", dat is, Ik ben niet alleen gelaten in Mijn tegenwoordig werk en in Mijn strijd.

- Hij werd niet alleen gelaten in Zijn werk; want, zegt Hij: "Mijn Vader werkt tot nu toe, en Ik werk ook" (Joh. 5:17). Hij schrijft zowel Zijn woorden als Zijn werken aan de Vader toe. (Joh. 14:10) "Geloofst gij niet, dat Ik in de Vader ben, en de Vader in Mij is? De woorden die Ik tot ulieden spreek, spreek Ik van Mijzelf niet maar de Vader, Die in Mij blijft, Dezelve doet de werken"
- Hij werd niet alleen gelaten in Zijn worsteling en strijd met de overheden en machten: "Wie heeft een rechtszaak tegen Mij? Hij kome herwaarts tot Mij. Ziet, de Heere HEERE helpt Mij, wie is het, die Mij zal verdoemen?" (Jesaja 50:8, 9). Hij werd niet alleen gelaten, als Hij gesmaad werd; de smaadheden die Hem werden aangedaan troffen zijn Vader; daarom zegt Hij: "De ijver van Uw huis heeft Mij verteerd; en de smaadheden desgenen, die U smaden, zijn op Mij gevallen" (Psalm 69:10).
- Hij was niet alleen, als Hem geweld en wreedheid werden aangedaan, want hoewel geen schepsel met Hem was, was de Vader met Hem, Die Hem ondersteunde en hielp, om alle smaad, die op Hem werd geworpen, te dragen. (Jesaja 50:6, 7) "Ik geef mijn rug degenen die Mij slaan en Mijn wangen degenen die Mij het haar uitplukken, Mijn aangezicht verberg Ik niet voor smaadheden en speeksel. Want de Heere HEERE helpt mij'.
- Hij was niet alleen in het lijden van de dood; want hoewel de Vader niet met Hem stierf, toen de menselijke natuur van Christus de geest gaf; nochtans was de Vader met Hem in het sterven, en Hij ondersteunde Hem, zowel in het lijden van de dood, als in het dragen van de toorn. (Jesaja 42:1) "Ziet, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun."
- Hij werd niet alleen gelaten in het graf; ook daar was de Vader met Hem, Die daar een ander soort wacht plaatste dan Pilatus en de overpriesters; de hunne was maar een jammerlijke wacht van buiten, maar de Zijne was een krachtige wacht in het graf, waardoor Zijn geheiligd lichaam voor het geringste bederf bewaard werd. (Psalm 16:10) "Gij zult niet toelaten, dat Uw Heilige de verderving zie." Zo was Hij niet alleen.

2° Beschouwt de stellige uitdrukking: "De Vader is met mij." De Vader was niet alleen als God in Zijn Wezen met Hem, want in dat opzicht kon Hij zeggen: "Ik en de Vader zijn één" (Joh. 10:30), maar ook als Middelaar, God-mens, in Zijn gehele middelaarswerk van doen en lijden. Hij was dat in de volgende opzichten, welke ik slechts zal aanstippen.

1. De Vader was met Hem, als door Hem gemachtigd zijnde. (Exod. 23:21) "Mijn naam is in het binnenste van Hem", zegt God. Hij verrichtte Zijn werk als Middelaar in de Naam en op gezag van zijn Vader, en zo was Hij verzegeld en gemachtigd om Zijn grote Afgezant te zijn: "Want dezen heeft God de Vader verzegeld", en Hij zond Hem om Zijn en ons werk te doen. Daarom zegt Hij: (Joh. 8:29) "Die Mij gezonden heeft is met mij; de Vader heeft Mij niet alleen gelaten."
2. De Vader was met Hem, werkdadig; Hij was geen leeg toeschouwer van Zijn werk, maar Hij werkte in en door Hem: (Joh. 14:10) "De Vader, Die in Mij blijft, Dezelve doet de werken." (Joh. 10:25) "De werken, die Ik doe in de Naam Mijns Vaders, die getuigen van Mij." En in het werk van getuigen, zegt Hij: (Joh. 8:16) "Want Ik ben niet alleen, maar Ik, en de Vader die Mij gezonden heeft."
3. De Vader was versterkenderwijze met Hem. Christus is de Man van Gods rechterhand, Die Hij Zich gesterkt heeft. (Psalm 80:18; Psalm 89:22) "Met Welke Mijn hand vast blijven zal; ook zal Hem Mijn arm versterken." Die belofte is in de eerste plaats aan Christus gedaan: (Jesaja 41:10) "Vrees niet, want Ik ben met U; zijt niet verbaasd, want Ik ben Uw God, Ik sterk U, ook help Ik U, ook ondersteun Ik U met de rechterhand Mijner gerechtigheid." Van Hem staat geschreven: (Micha 5:3) "Hij zal staan; en zal weiden in de kracht des Heeren"

4. De Vader was met Hem, vervullenderwijze, Hem met al Zijn volheid vervullende. (Kol. 1:19; 2:9) "Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou." "Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk." O wat een welvoorzien huis is Hij! De Vader heeft al Zijn volheid en Zijn huisraad meegenomen in Christus. O vrienden, hier is goede huisvesting voor arme zielen! De Vader en al Zijn volheid is met Hem. Mochten wij deze dag Zijn heerlijkheid aanschouwen, vol van genade en waarheid!
5. De Vader was met Hem, goedkeurenderwijze, Hij keurde alles goed wat Hij deed, Zijn welbehagen was met Hem en in Hem. (Matth. 3:17) "En ziet, een stem uit de hemelen, zeggende: Deze is Mijn zoon, Mijn Geliefde, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb." Hij kon zeggen: "Ik doe altijd wat Hem behaaglijk is." Hij had de goedkeuring van zijn Vader over alles wat Hij deed.
6. De Vader was met Hem, als Hem liefhebbende. Hij had niet alleen Zijn goedkeuring, maar ook Zijn liefde en toegenegenheid. Hij was het voorwerp van Zijns Vaders liefde en verlustiging, zowel in Zijn doen als in Zijn sterven. (Joh. 10:17) "Daarom heeft Mij de Vader lief, omdat Ik Mijn leven afleg, opdat Ik het wederom neme." "Ziet Mijn Uitverkorene, in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft"; zegt de Vader (Jesaja 42:1).
7. De Vader was met Hem, overwinnenderwijze, makende Hem een heerlijke Overwinnaar, volgens de belofte: (Psalm 89:25) "En Zijn hoorn zal in Mijn naam verhoogd worden." "Hij zal niet verdonkerd, en Hij zal niet verbroken worden, totdat Hij het recht op aarde zal hebben besteld." (Jesaja 42:4). Daarom is de overste van deze wereld door Hem geoordeeld, en heeft Hij de overheden en machten uitgetogen, en door het kruis over hen getriomfeerd. In één woord:
8. De Vader was voortdurend met Hem, en zal voor eeuwig met Hem zijn. In dit opzicht was Hij nooit alleen, want de Vader was altijd met Hem. De belofte, "Ik zal U nooit verlaten", was eerst aan Hem gedaan.

3° Wij kunnen de woorden, die Christus hier spreekt, over de Goddelijke tegenwoordigheid met Hem, ook betrekkelijk beschouwen; of, dat God in de betrekking van een Vader met Hem was: "De Vader is met Mij." Zo beschouwd, zouden wij over de inhoud van de woorden kunnen uitweiden in aan te wijzen wat van de Vader met Christus was, toen Hij alleen gelaten, en niemand dan de Vader met Hem was. Hij zegt, dus beschouwd, de volgende en dergelijke dingen, namelijk:

- Dat niet alleen het aangezicht van de Vader met Hem was, toen Hij de schepselen moest missen, en de Vader Hem goedgunstig was, toen Hij niemand had om Hem gunst te bewijzen, volgens de belofte: "Gij zult Hem met goedgunstigheid kronen, als met een rondas"; maar ook de Geest van de Vader was met Hem, want Hij zeide: "Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven, Hij zal het recht den heidenen voortbrengen." De Geest was Hem boven mate gegeven.
- De woorden des Vaders waren met Hem, zowel als Zijn Geest; want gelijk Hij Hem een tong der geleerden heeft gegeven, om met de moeden een woord ter rechten tijde te spreken, zo ook heeft Hij van Hem gezegd: "Mij aangaande, dit is Mijn verbond met Hem, Mijn Geest die op U is, en Mijn woorden die Ik in Uw mond gelegd heb, die zullen van Uw mond niet wijken, noch van de mond Uws zaads, noch van de mond des zaads uws zaads, zegt de Heere, van nu aan tot in eeuwigheid toe" (Jesaja 59:21).
- Het hart van de Vader was met Hem; Hij is de Tempel van welke God heeft gezegd, dat Zijn hart en Zijn ogen daar voortdurend zouden zijn. De liefde van Zijn hart is met Hem, en Hij heeft gezegd: "Mijn goedertierenheid zal ik van Hem niet wegnemen." De verlustiging van Zijn hart is met Hem, en daarom wordt Hij Zijn geliefde Zoon genoemd, Die in Zijn schoot is.

- De hand van de Vader is met Hem, zowel als Zijn hart. Zijne hand was over de man van Zijn rechterhand, en Hij ondersteunde Hem met de rechterhand van Zijn gerechtigheid.
- De volmaaktheden van de Vader, en al Zijn schatten, waren met Hem; "want in Hem zijn al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen"; ja, Hij is de wijsheid Gods, en de kracht Gods; en de goedertierenheid en de waarheid Gods zijn met Hem. "Mijn getrouwheid en Mijn goedertierenheid zullen met Hem zijn. De gaven en de genaden van de Vader waren met Hem: "Hij heeft gaven ontvangen, om uit te delen onder de mensen, ja ook voor de wederhorigen, opdat de Heere God bij hen zou wonen" (Psalm 68:19). De verborgenheden des Vaders waren met Hem; Zijn gedachten, Zijn wil en raad, "Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft hem ons verklaard."
- De heirscharen en krijgsmachten van Zijn Vader waren met Hem, want Hij, Die de Heere der heirscharen is, beval Zijn engelen van Hem, dat zij Hem zouden bewaren in al Zijn wegen. Van Hem staat geschreven: (Jesaja 59:16, 17) "Omdat Hij zag, dat er niemand was, zo ontzette Hij Zich, omdat er geen voorbidder was; daarom bracht Hem Zijn arm heil aan, en Zijn gerechtigheid die ondersteunde Hem. Want Hij trok gerechtigheid aan als een pantsier, en de helm des heils zette Hij op Zijn hoofd."
- Ook de versierselen van Zijn Vaders waren met Hem, daarom zegt Hij: (Jesaja 61:10) "Ik ben zeer vrolijk in de Heere, Mijn ziel verheugt zich in Mijn God; want Hij heeft Mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij Mij omgedaan: gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als een bruid zich versiert met haar gereedschap." Wat zal ik zeggen?
- De heerlijkheid van Zijn Vader was met Hem. Dit was Zijn grote Naam: "Het Afschijnsel van de heerlijkheid des Vaders;" en dit was het voornaamste doel in neer te komen en te sterven, Hem op aarde te verheerlijken, Die van Hem en tot Hem zeide: "Gij zijt Mijn Knecht; Israëel, door Welke Ik verheerlijkt zal worden" (Jesaja 49:3). De majesteit van de Vader was met Hem, want er staat geschreven: (Micha. 5:3) "En Hij zal staan en zal weiden (of heersen) in de kracht des Heeren, in de hoogheid (Engelse overzetting majesteit) van de Naam des Heeren."
- De berusting van de Vader was met Hem: hier vond Hij rust en voldoening voor het ontwaakte zwaard van Zijn gerechtigheid; namelijk in Hem, "Die Zichzelf voor ons heeft overgegeven tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk;" en hierop heeft Hij gezegd: "Dit is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen", De zegen van de Vader was met Hem; daarom staat er geschreven: "Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen; genade is uitgestort in Uw lippen; daarom heeft U God gezegend in eeuwigheid" (Psalm 45:3). Hij heeft Hem gezegend, en Hij zal gezegend zijn, en mensen zullen in Hem gezegend worden. Wel dan, Hij is niet alleen, want de Vader en al Zijn bezit en volheid zijn met Hem.

4^e Deze uitdrukking kan ook onderwerpeijk worden beschouwd, met betrekking tot Christus, het Onderwerp of de Persoon met Wie de Vader is. Met mij, zegt Christus, "Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij."

- De Vader was met Hem in Zijn zoonschap, zoals Hij Zijn natuurlijke Zoon was. Hij en Christus konden nooit van elkaar scheiden.
- In Zijn betrekking als Verbondszoen, als het Hoofd van het nieuwe verbond, staat geschreven: (Psalm 89:27) "Hij zal Mij noemen: Gij zijt Mijn Vader, Mijn God, en de rotssteen Mijns heils."
- De Vader was met Hem in Zijn mensheid. Hij Die Hem een lichaam, een menselijke natuur, heeft toeberaid, onderhield die natuur steeds; en zij bestaat alleen in de Persoon van de Zoon van God. "En buiten alle twijfel de verborgenheid der Godzaligheid is groot: God is geopenbaard in het vlees (1 Tim. 3:16).

- De Vader was met Hem, zowel in Zijn vrijwillig op Zich nemen van het werk van onze verlossing, als in de uitvoering van het gehele werk. Daarom worden de wil des Vaders en Zijn wil bij elkaar opgetekend in de archieven van de hemel: (Psalm 40:8, 9) "In de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen."
- De Vader was met Hem in Zijn profetisch ambt; want gelijk Hij Hem gegeven heeft tot een licht der heidenen, zo heeft Hij ook gegeven, dat de Geest der wijsheid en der openbaring op Hem zal rusten, zodat Hij leerde als machthebbende, en niet als de schriftgeleerden. "Nooit heeft een mens also gesproken, gelijk deze Mens"; want de Vader had Hem een tong der geleerden gegeven.
- De Vader was ook met Hem in Zijn priesterlijk ambt: (Psalm 110:4) "De Heere heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen; Gij zijt Priester in eeuwigheid." En in deze dienst, waarin Hij de wet vervulde; en in dit lijden waarin Hij de rechtvaardigheid bevredigde, beroemt Zich de Vader in Zijn ondersteunende tegenwoordigheid: "Ziet Mijn Knecht, Die Ik ondersteun;" en toen deed Hij Hem op de derde dag verrijzen, en zette Hem aan Zijn rechterhand, om voortdurend voor ons te bidden.
- De Vader was ook met Hem in Zijn koninklijk ambt, zeggende: "Ik toch heb Mijn Koning gezalft over Sion, de berg Mijner heiligheid; met Mijn heilige olie heb Ik Hem gezalft." En hoe ondersteunt Hij Hem in het werk, dat tot dit ambt behoort? Door Hem alle macht te geven in hemel en op aarde, waardoor Hij machtig was onderdanen te overwinnen tot Zijn gehoorzaamheid, en Zijn vijanden onder Zijn voeten te verpletteren.
Tot zover over het eerste punt betreffende de tegenwoordigheid van de Vader met Christus, ingesloten in die woorden: "Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij."

II. Het tweede punt, dat wij hebben voorgesteld, was: Over de tegenwoordigheid van God met Zijn volk te spreken, zoals die van Christus, het Hoofd, op hen als de leden afdaalt; en hoe zij niet alleen zijn, maar de Vader met hen is. Zonder hier uit te wijden over dit grote onderwerp van de Goddelijke tegenwoordigheid, zal ik mij bepalen tot wat daarvan reeds vermeld is in betrekking tot het heerlijk Hoofd, in en door Wie zij, naar de mate aan een ieder geschonken, in al hun plichten en moeilijkheden in de tegenwoordigheid van de Vader delen, zodat gezegd kan worden: "Zij zijn niet alleen, want de Vader is met hen." in zover als dit plaats grijpt, in zover zullen wij heden gemeenschap hebben met God in Christus. Hoewel de tegenwoordigheid Gods met Christus het Hoofd, wat de wijze en mate betreft, Zijn tegenwoordigheid met blote schepselen, hetzij in de hemel of op aarde, onuitsprekelijk ver overtreft; nochtans zijn zij, krachtens de nauwe vereniging tussen het Hoofd en de leden, zelfs hier op aarde, dit voorrecht deelachtig gemaakt, overeenkomstig de bekwaamheid welke zij door genade daartoe hebben, en naar de mate waarin het Hem goeddunkt Zichzelf mee te delen.

1. Ontkennenderwijze kan gezegd worden, dat zij niet alleen zijn, al zou de hele wereld hun de rug toekeren en hen alleen laten. Christus zegt in de Naam van zijn Vader: (Joh. 14:18, 23) "Ik zal u geen wezen laten. Zo iemand Mij liefheeft, die zal Mijn Woord bewaren; en Mijn Vader zal Hem liefhebben, en wij zullen tot Hem komen en zullen woning bij Hem maken."
- Daarom zijn zij niet alleen, uit een oogpunt van gezelschap, aantal, vriendschap, gemeenschap, of in welk opzicht ook. Zij zijn ook niet alleen gelaten om te werken, want het is God, Die al hun werken in en voor hen werkt, en in hen werkt beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen. Hij verlaat hen niet, dat zij alleen staan in de strijd, zelfs wanneer zij met Paulus moeten zeggen: "Zij hebben mij allen verlaten; maar de Heere heeft mij bijgestaan en heeft mij bekrachtigd."
- Hij laat hen niet alleen wanneer zij smaad en schande hebben te verduren, want Hij geeft er acht op: (Psalm 69:20) "Gij weet mijn versmaadheid, en mijn schaamte, en mijn schande; al mijn benauwers zijn voor U." Hij laat hen niet alleen wanneer zij vervolgd worden om

Zijntwil; neen, Hij zegt van dat kruis niet alleen, dat Hij het half wil dragen, maar Hij neemt het geheel voor Zijn rekening: "Saul, Saul! wat vervolgt gij Mij?"

- Hij laat hen niet alleen, wanneer hun geweld wordt aangedaan en dit met bedrog en leugen wordt bedekt; Hij scheurt die bedekking in stukken, en Hij zal hun zielen van list en geweld bevrijden. Hij laat hen niet alleen liggen in de donkere en koude nachten van verzoeking en verdrukkingen: Hij is dan altijd wezenlijk met hen en doet hun Zijn gevoelige tegenwoordigheid ondervinden. (Hoogl. 1:13) "Mijn Liefste is mij een bundeltje mirre, dat tussen mijn borsten vernacht."
- Ja, Hij laat hen niet alleen sterven; Hij zegt: "Vrees niet vanaf te trekken naar Egypte, want Ik zal met u gaan", noch van neder te dalen in het graf, Ik ben daar voor u geweest en zal met u gaan. Dit gelovende, kunnen zij zeggen, wanneer zij door het dal van de schaduwen des doods gaan: "Ik zal geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij." Ook aldus zijn zij niet alleen.

2. Het kan ook stellig gezegd worden, dat de Vader met hen is. Hier is enige overeenkomst tussen de tegenwoordigheid van de Vader met Christus, en die welke zij door Christus hebben.

- Was de Vader met Hem, als door Hem gemachtigd, Zijn Naam in het binnenste van Hem zijnde? Ook Zijn volk, al was niemand van hen ooit met zulk gezag bekleed als Christus, heeft nochtans deel aan de naam van Zijn Vader, in zoverre zij zullen wandelen in de Naam des Heeren huns Gods, eeuwiglijk en altoos (Micha. 4:5); en de vaandelen zullen opsteken in de Naam van hun God (Psalm 20:6).
- Was de Vader met Hem werkdadig, al het werk doende? Zij hebben ook de Vader met hen, zodat zij mogen zeggen: (Jesaja 26:12), "Gij hebt ons ook al onze zaken uitgericht"; en van God in Christus gebruik mogen maken, als alles voor en in hen doende en werkende, zeggende: "Maak het met mij", of doe het voor mij, o Heere, Heere, om Uws Naams wil" (Psalm 109:21); en, (Psalm 57:3) "Ik zal roepen tot God de Allerhoogste, tot God, Die het aan mij voleinden zal."
- Was de Vader met Hem versterkenderwijze, Hem versterkende in Zijn doen en lijden? Wel, ook van hen kan gezegd worden, dat de Vader, in en door Christus, also met hen is, wanneer zij met Paulus kunnen zeggen: "Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft"; en met David: "In God zullen wij kloeke daden doen, en Hij zal onze wederpartijders vertreden."
- Was de Vader met Christus vervullenderwijze, Hem vervullende met al Zijn volheid? De gelovigen hebben ook een groot deel van deze tegenwoordigheid, wanneer zij, met de apostel, "mogen bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, en vervuld worden tot al de volheid Gods" (Ef. 3:19); dat is, met al die genade, kennis, liefde, heiligheid en blijdschap, welke God hier trapsgewijze en hiernamaals meer volmaakt aan hen schenkt. Waarlijk, wij zijn op zijn best maar zeer kleine vaten, die maar een weinigje kunnen bevatten van deze oceaan van Goddelijke volheid. Sommigen zijn er zo vol van geweest, dat zij hebben uitgeroepen: Heere, het lemen vat kan niet meer houden!
- Was de Vader met Christus goedkeurenderwijze? Ook Zijn volk heeft Zijn goedkeuring; wanneer zij op Hem wachten en Zijn wegen bewaren, hebben zij Zijn gunstrijke tegenwoordigheid. Hierom staat er geschreven: "Zijn aangezicht aanschouwt de oprechte" (Psalm 11:7).
- Was de Vader met Christus als Hem liefhebbende? Zo is de Heere ook met degenen, die Hem liefhebben, Hij zegt: "Ik heb lief, die Mij liefhebben." "De Heere heeft een welgevallen aan die, die Hem vrezen, die op Zijn goedertierenheid hopen" (Psalm 147:11). Soms maakt Hij hen door inwendige openbaring bekend, dat Hij hen liefheeft: (Jer. 31:3) "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid." Ja, soms doet Hij, door Zijn uitwendige bedelingen en gewisse tekenen, Zijn vijanden weten,

dat Hij hen liefheeft. (Openb. 3:9) "Ziet, Ik geef u enige uit de synagoge van de satan, van degenen die zeggen, dat zij Joden zijn, en zijn het niet, meer liegen; ziet, Ik zal maken, dat zij zullen komen, en aanbidden voor uw voeten, en bekennen, dat Ik u liefheb."

- Was de Vader met Christus overwinnenderwijze? Zo ook zijn zij in en door Hem, Die hen heeft liefgehad, overwinnaars, ja meer dan overwinnaars gemaakt, over de zonde, de satan, en de wereld; en hoe meer zij over hun vijanden triomferen, hoe meer bewijs zij hebben, dat God overwinnenderwijze met hen is. En was de Vader voortdurend met Christus? Dit verzekert ook hen inderdaad, dat Hij voortdurend met hen is; want het is om Christus' wil dat Hij een ieder van hen heeft beloofd: "Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten", zodat de gelovigen vrijmoedig mogen zeggen: "De Heere is mij een helper, en ik zal niet vrezen wat mij een mens zal doen" (Hebr. 13:5, 6).

3. De woorden betrekkelijk beschouwd kan ook in betrekking tot de Vader gezegd worden, dat wat van de Vader met Christus was, ook met hen is.

- Dat Hij met hen is, houdt niet alleen in, dat zij de gunst en het aangezicht des Vaders, in en door Christus genieten, maar ook, dat zij de Geest en het Woord van de Vader hebben, welke volgens de belofte, met Christus, en Zijn zaad, en het zaad Zijns zaads, tot in eeuwigheid zijn zullen;
- dat het hart en de hand van de Vader met hen is; dat Zijn hart tot hen genegen is, en dat Hij hen ondersteunt met de rechterhand Zijner gerechtigheid; dat Zijn eigenschappen hen omringen, evenals de bergen Jeruzalem. Zijn tegenwoordigheid ligt hierin, dat Hij Zijn volmaaktheden hun ten goede gebruikt. Zijne wijsheid is met hen om hen te besturen; Zijn kracht om hen te beschermen; Zijn heiligheid om hen te heiligen; Zijn gerechtigheid om hen te rechtvaardigen; Zijn algenoegzaamheid om hen van alles wat zij nodig hebben te voorzien; Zijn goedertierenheid om medelijden met hen te hebben en hun vergeving te schenken; Zijn waarheid en getrouwheid om hen een schild en rondas te zijn, en om hen te verzekeren, dat al de beloften van het verbond aan hen zullen vervuld worden.
- Het houdt in, dat, gelijk de giften en genaden van de Vader, in Christus opgelegd, enigermate worden medegedeeld; want zij ontvangen uit zijn volheid genade voor genade; zo ook de verborgenheden van de Vader hun in zekere mate worden medegedeeld, want: "De verborgenheid des Heeren is voor degenen, die Hem vrezen; en Zijn verbond om hun die bekend te maken" (Psalm 25:14).
- Alsmede, dat de heirscharen van de Vader met hen zijn, want "de Engel des Heeren leert zich rondom degenen, die Hem vrezen." Gods heirleger, als een wacht rondom hen doet hen de plaats waar zij zich bevinden, "Mahanaïm" dat is, twee heirlegers, of, een dubbel heirleger, noemen.
- Het geeft ook te kennen, dat de versierselen van de Vader, die Hij Christus aandeed, hun worden aangedaan: namelijk: de klederen des heils en de mantel der gerechtigheid, waarover Christus Zich zo verblijdde, dat Hij daarmee om hunnentwil bekleed was. Het houdt in, dat zij een indruk ontvangen hebbende van des Vaders heerlijkheid en majesteit in Christus, in de heerlijke rust van God in Christus, de Geliefde van de Vader, delen: en zo zijn zij van de Vader gezegend, in Hem, Die Hij voor eeuwig gezegend heeft.

4. Wij kunnen de woorden ook onderwerpeijk beschouwen, in betrekking tot hen met wie de Vader is. Gelijk Hij met Christus was in Zijn Persoon, in Zijn ambten in hetgeen Hij op Zich had genomen en in de uitvoering van Zijn ambten, in het bijzonder toen Hij in Zijn lijden alleen gelaten was: zo is Hij ook met de volgelingen van Christus, met Zijn leden, voornamelijk in hun verlatingen en verdrukkingen.

- De Vader is met hen in hun persoon, hun namen en hun ambten, wanneer die door de grimmigheid en het geweld van mensen en duivelen worden aangevallen; omdat Hij in die

omstandigheden met Christus was, Hem schragende en ondersteunende, en omdat de liefhebbers Zijns Naams Zijn woord hebben, dat die keten van beloofde zegeningen en vertroosting, hun zullen worden geschonken: (Psalm 91:14, 15) "Omdat Hij Mij zeer bemint, spreekt God, zo zal Ik hem uithelpen; Ik zal hem op een hoogte stellen, want Hij kent Mijn Naam. Hij zal Mij aanroepen, en Ik zal hem verhoren; in de benauwdheid zal Ik bij hem zijn, Ik zal er hem uittrekken en zal hem verheerlijken."

- De Vader is met hen, om hen uit al hun benauwdheden te verlossen: om hen te hulp te komen wanneer zij onderdrukt worden: om hen te versterken in hun zwakheden; om hen te besturen wanneer zij verbijsterd en in duisternis zijn; om hen te zegenen wanneer de mensen hen vloeken; om hen te rechtvaardigen als de mensen hen veroordelen: om hen te eren wanneer de mensen hen lasteren; om hen te verbergen als de wereld hen vervolgt; om vriendelijk met hen te handelen als de wereld wreed en trots met hen handelt; om met hen te zijn wanneer vader en moeder hen verlaten, wanneer vrienden, en broederen en kennissen hen alleen laten; wat zijn zij gelukkig, die dan kunnen zeggen: "En nochtans ben ik niet alleen want de Vader is met mij."

III. Ons derde punt was, de bijzondere vertroosting aan te wijzen, welke ingesloten is in de tegenwoordigheid van God, zoals die wordt voorgesteld onder de benaming van de eerste Persoon van de heerlijke Drie-eenheid, namelijk God de Vader, of hoe dit tot vertroosting van Christus strekte in Zijn lijden, en hoe het ook de vertroosting van Zijn volk bevordert in hun beproevingen.

1^e Hoe het tot vertroosting van Christus strekte in Zijn lijden, dat God met Hem was, zoals Hij God de Vader is: "De Vader is met Mij". Om dit te verstaan moeten wij overwegen, dat het woord Vader, in de mond van Christus, toen Hij in deze wereld was, sommige dingen insluit in betrekking tot:

1. De gesteldheid van Christus ten opzichte van God, en ook:
2. Enige dingen van de houding van de Vader omtrent Christus.

(1) Het sluit enige dingen in, in betrekking tot de gesteldheid van Christus ten opzichte van God, namelijk:

1. Dat Christus onder een nederige erkenning leefde, dat God meerder was dan Hij. Christus was, wat Zijn Goddelijke natuur betreft, Gode evengelijk, want, "In de gestaltenis Gods zijnde, heeft Hij het geen roof geacht Gode evengelijk te zijn"; doch wat Zijn menselijke natuur en middelaarsambten betreft was Hij minder dan Zijn Vader, en Zijn Knecht. Daarom zegt Hij op een andere plaats: "Mijn Vader is meerder dan Ik." Onze Heere erkent hier nederig, dat de Vader meerder is dan Hij; nochtans onder verplichting Hem van alles wat Hij nodig had te voorzien.
2. Het woord *Vader* sluit hier in, dat Christus een diep besef had van Gods liefde tot Hem. Het bewustzijn hiervan sterkte hem, om in Zijn jeugd voor Zijn Vader bezig te zijn; toen Zijn ouders Hem misten en Hem met angst zochten, zeide Hij: Wat is het, dat gij Mij gezocht hebt? Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen mijns Vaders? En dit besef van Gods liefde tot Hem, bleef Hem tot het laatst toe bij. Hij drukt dat uit, zeggende: (Joh. 17:24) "Vader, Gij hebt mij liefgehad voor de grondlegging van de wereld."
3. Het woord *Vader* sluit hier in, dat Christus Zijn verplichting tot de plicht, Zijn plicht als Zoon en Knecht, erkent; en dat Hij ook verzekerd was, dat God niet zou nalaten Hem als een Vader te behandelen, door bij Hem te zijn en Hem bij te staan: "Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij."
4. Het sluit ook in, dat Christus Zijn afhankelijkheid van God en Zijn ongenoegzaamheid als mens kende; dat is, Christus meende niet, dat Hij uit Zichzelf kon bestaan, en volharden en het uithouden. Hoewel Zijn menselijke natuur een bestaan had in Zijn Goddelijke Persoon,

nochtans wist Hij, dat Hij zonder de Godheid, welke één en dezelfde was in elke Goddelijke Persoon, Zijn werk niet teneinde zou kunnen brengen. En de eenheid van de Godheid kennende, kon Hij als God de Zoon wel zeggen: "Ik ben niet alleen", doch als de vlees geworden Zoon, drukt Hij Zijn afhankelijkheid uit van de Drie-enige God, Die hier bij Name wordt aangewezen door de Persoon van de Vaders, in de woorden: Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij." Hier is onuitsprekelijke vertroosting en ondersteuning ingesloten en begrepen in deze afhankelijkheid van Christus van Zijn Vader.

(2) Anderzijds sluit het enige dingen in, ten opzichte van de houding van de Vader omtrent Christus.

1. Hoezeer God de Vader Hem liefhad, als Zijn geliefde Zoon; Zijn Knecht, Die Hij ondersteunde; Zijn Uitverkorene in Wie Zijn ziel een welbehagen had: "Zijn geliefde Zoon in Wie al Zijn welbehagen was." Hier is vertroosting.
2. De benaming *Vader* sluit een beslist en onverbreekbaar voornemen in God in, om Christus als Zijn Zoon en Erfgenaam te verhogen, en Hem een hoge plaats en waardigheid te verlenen. Christus ziet hier op God, als die God, Die hem moet verhogen en verheffen, hoewel Hij nu verlaagd, vernederd en terneder geworpen is. Daarom neemt Christus, in Joh. 17:1, niet zodra de Naam van Vader op Zijn lippen, of Zijn hart is vol van hoop en verwachting, dat God Hem zal verhogen en verheerlijken: "Vader, verheerlijk Uw Zoon"; en in vs. 5, "En nu verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelf." Hier was grond van vertroosting.
3. *Vader*, dit sluit vriendschap in, en een vriendschappelijke behandeling, welke Hij van God verwacht wanneer aardse vrienden hem verlaten, en wrede vijanden hem omringen: vele varren Hem omsingelen en sterke stieren van Basan Hem omringen. Wanneer zij Hem verscheurden en terneder wierpen, was de Vader een Vriend, Die Hem ondersteunde. Zij waren machtige vijanden, maar hier was een almachtige Vriend bij Hem.
4. *De Vader*, bij wijze van verheffing, sluit niet alleen de naaste betrekking tot Christus in, maar ook de hoogste hulp, de aanzienlijkste en heerlijkste bijstand. Christus kon zeggen: De Vader, Die verplicht is Mij te helpen niet alleen zoals Hij Mijn Vader is, maar in hoge mate zoals Hij de Vader is: de Vader der barmhartigheden, de Vader der lichten: de Vader der geesten: de Vader der eeuwigheid. De Vader der barmhartigheden kan niet wreed of hard voor Mij zijn; de Vader der lichten kan Mij niet in duisternis laten; de Vader der geesten kan Mijn ziel in de hel niet verlaten: de Vader der eeuwigheid kan niet anders doen, dan maken, dat de dood van zijn eeuwige Zoon, de deur van het eeuwige leven is.

2^e Hoe strekt het tot vertroosting van Zijn volk, dat de Vader met hen is, of, dat God bij hen tegenwoordig is, zoals dat wordt voorgesteld onder de benaming van de eerste Persoon van de heerlijke Drie-eenheid, de Vader. Ik zal u tonen dat deze beschouwing in verschillende opzichten vertroostend is.

1. Het is vertroostend, zoals het de vriendelijkste genieting van Gods tegenwoordigheid insluit, namelijk, de Vader van Christus, en in hem nauw aan ons verwant. Wij kunnen geen bevassing maken van God, als onze Vader, zonder Hem aan te merken, dat Hij eerst de Vader van Christus is, Die Zijn eeuwige Zoon, onze Heere en Verlosser is, en als onze Vader in Hem, Die Zich niet schaamt ons broeders te noemen (Hebr. 2:11): alleen moet erkend worden, dat Hij de oudste broeder is, en de eerstgeborene onder vele broeders. O! Wat een blijdschap en vertroosting vloeit voort uit dit gezicht, dat wij één en dezelfde Vader met Christus hebben, en dat Hij onze God en Vader is in Hem, Die zegt: "Ik vaar op tot Mijn God, en uw God."
2. Het is vertroostend, zoals het de hoogste genieting van Gods tegenwoordigheid insluit: het is de meest verheven genieting de Vader bij Zich te hebben. Hoewel onze genieting van God niet eerst met de genieting van de Vader begint: want wij komen eerst tot Christus:

nochtans eindigt zij, of landt zij aan, in de Vader door Christus, de Weg tot de Vader. Aangezien de Vader, in de orde van bestaan, de eerste Persoon van de heerlijke Drie-eenheid is, is het de hoogste, en eervolste en heerlijkste genieting: dan woont de ziel waarlijk in de hoogten (Jesaja 33:16).

3. Het is troostelijk zoals het de meest volledige genieting van God insluit. Evenals God geen Vader kan zijn zonder een Zoon, zo sluit het gemeenschap in met de Vader en de Zoon: "opdat deze onze gemeenschap zij met de Vader en met zijn Zoon Jezus Christus" (1 Joh. 1:16). En gelijk de Geest van nature uitgaat van de Vader en de Zoon, zo is ook deze gemeenschap met de Vader en de Zoon, door de Geest, en bijgevolg betekent het die meerderheid van de Goddelijke tegenwoordigheid waarvan onze Heere spreekt: (Joh. 14:23) "Wij zullen komen en zullen woning bij hem maken."
4. Het is vertroostend, zoals het de zekerste genieting van de tegenwoordigheid van God betekent. Wij kunnen weldaden van God genieten en nochtans Hemzelf niet genieten: wij kunnen algemene werkingen en gaven van de Geest hebben, en nochtans verworpenen zijn. Ja, de discipelen van Christus kunnen Hem zien en genieten, en nochtans niet zeker zijn, dat zij de tegenwoordigheid en gunst van de Vader genieten, ook kunnen zij de genieting van Christus niet voor een betrouwbaar werk houden tenzij de Vader Zich aan hen openbaart, zoals blijkt uit de woorden van Filippus tot Christus: "Toon ons de Vader en het is ons genoeg;" te kennen gevend, dat zolang hun geloof alleen op Christus, als Mens, zag, Die bij hen tegenwoordig was, zij nog onzeker en onvoldaan waren. Daarom wees Christus hen op hun plicht om Hem zo te zien, dat zij de Vader in Hem zagen. Mij dunkt, het is opmerkelijk in dit ons teksthoofdstuk, dat nadat Christus zoveel tot hen had gesproken over de Vader, zij toen begonnen te zeggen: (vs. 30) "Nu weten wij; nu geloven wij." Het is een zekere genieting van God, de Vader in de Zoon te zien, of te zien, dat God een welbehagen in Hem heeft. Zonder dit, verzekert zelfs ons geloof ons niet, dat wij vrij zijn van de toorn van de Vader; doch de Vader in Hem te zien, geeft zekerheid.
5. Het is vertroostend zoals het de helderste genieting van God betekent, ja, beide helder in zichzelf, en verhelderend voor het verstand en het geweten. De leer van onze Heere in dit verband betreffende de Vader deed de discipelen zeggen: (vs. 29) "Ziet, nu spreekt Gij vrij uit, en zegt geen gelijkenis." Niettegenstaande alles wat Christus van Zichzelf had gezegd, en van de Heilige Geest, die Hij zou zenden, was hun verstand, als het ware beneveld, totdat zij Hem meer rechtstreeks en onderscheiden van de Vader hoorden spreken. Toen hoewel zij te veel op hun geloof vertrouwden, zoals blijkt uit de wijze waarop Christus hen beteugelt, beleden zij, dat zij meer licht hadden ontvangen dan te voren: "Ziet, nu spreekt Gij vrij uit." Waarlijk, het verstand is helder, wanneer het de Vader in Christus ziet; want dan zien wij Christus waarlijk en duidelijk, wanneer wij God de Vader in Hem zien. Het geweten wordt ook verhelderd, wanneer die de Vader in Christus ziet, en tot de Vader komt in de Zoon, want dan wordt zij gerechtvaardigd in het hof, dat de laatste toevlucht is: (Rom. 8:33, 34) "God is het, Die rechtvaardig maakt (namelijk God de Vader). Wie is het die verdoemt?"
6. Het is vertroostend, zoals het de meest vaste genieting van God insluit; want als de Vader met ons en onze gemeenschap met de Vader is, kunnen wij niet verder komen. Terwijl wij in Christus geloven zijn wij op de weg tot de Vader: (Joh. 14:6) "Ik ben de weg;" doch wanneer wij tot de Vader komen, en de Vader met ons is, dan zijn wij, als het ware, aan het einde van onze weg, aan het einde van ons geloof, aan het einde van onze reis, en vast gemaakt in het middelpunt van de rust. Wanneer u tot de inzetten komt, moet u daarin dan rusten? Neen, u moet daarin tot Christus komen, gelijk de Kerk zegt: (Hoogl. 3:4) "Toen ik een weinigje verder ging, vond ik Hem Die mijn ziel liefheeft." Maar wanneer u

tot Christus als de weg komt, mag u daar dan rusten? Neen, u moet nog een weinig verder gaan, en tot God in Hem, of tot de Vader door Hem, komen: (1 Petrus 1:21) "Die door Hem gelooft in God, Welke Hem opgewekt heeft uit de doden, en Hem heerlijkheid gegeven heeft, opdat uw geloof en hoop op God zijn zou." Eerder staat een mens nooit vast en stevig.

7. Het is vertroostend, zoals het de nodigste genieting van God is; of, zo'n Goddelijke tegenwoordigheid welke beantwoordt aan al de noden van de ziel, en al de gebreken die aan de verlatenheid verbonden zijn. Wanneer de hemelse Vader tegenwoordig is, genieten zij al de voorrechten van hen, die de kinderen van zo'n Vader zijn. Hebben zij behoefte aan Goddelijke ontferming; de Vader is daartoe met hen: "Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt Zich de Heere over degenen, Die hem vrezen." Hebben zij behoefte aan Goddelijk medegevoel; de Vader is daartoe met hen, en in al hun benauwdheden was Hij benauwd. Hij die hen aanraakt, raakt Zijn oogappel aan. Hebben zij gebrek; de Vader is met hen, om voor Zijn kinderen te zorgen. Hebben zij onderrichting nodig; dit is het werk van de Vader, en de Vader is daartoe met hen, om hen te leren wat nut is, en te leiden op de weg die zij gaan moeten. Hebben zij liefderijke kastijding nodig; dat is het werk van de Vader, dat Hij zijn kinderen kastijdt, die Hij liefheeft, en hen daarna omhelst. Zie hoe God de Vader handelt: (Jer. 31:18) "Ik heb wel gehoord, dat zich Efraïm beklaagt, zeggende: Gij hebt mij getuchtigd en ik ben getuchtigd geworden als een ongewend kalf;" daar is de kastijding; (vs. 20) "Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon? Is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds dat Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstig aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem; Ik zal Mij zijner zeker ontfermen, spreekt de Heere;" daar is de omhelzing. Welke behoefte zij ook hebben aan Goddelijke vaderlijke zorg, dat Hij als de Vader met hen is, beantwoordt en vervult al hun nooddrift, naar Zijn rijkdom, in heerlijkheid, door Christus Jezus.
8. Het is vertroostend, zoals het de liefelijkste genieting van Gods tegenwoordigheid is; want wanneer de Vader met hen is, drinken zij uit de bron, waar het water het best is: God de Vader, Die de Fontein van de Drie-eenheid is, ten opzichte van de eerste te zijn in orde van bestaan, de fontein van levende wateren; de bron van onze zaligheid en vertroosting. Hoe aangenaam de beekjes zijn, toch drinkt het nergens aangener dan aan de bron; die de bron geniet, geniet ook alles wat eruit ontspringt. De genieting van God in Christus is dan ook nooit zoeter, dan wanneer uit de overvloed van het hart de mond zich opent met een Abba, Vader. Dan mag de ziel wel zeggen: "Ik ben niet alleen, want de Vader is met mij." Zo ziet u welke bijzondere vertroosting ingesloten is in de tegenwoordigheid van God, als vertegenwoordigd door de eerste Persoon: "De Vader is met Mij."

IV. Ons vierde punt was: enige gronden en redenen aan te wijzen, waarom God dus met Christus was, en waarom Hij met Zijn volk is, in het bijzonder in hen lijden, en in hun verlatingen.

1e *Waarom was God de Vader met Christus in Zijn doen en lijden?*

1. De Vader was met Hem, omdat Hij beide Zijn Zoon en Zijn Gezondene was. Zoals Hij Zijn Zoon was, had Hij een noodzakelijk, natuurlijk recht op Zijn tegenwoordigheid, want, "Hij en Zijn Vader zijn Één." Zoals hij Zijn Gezondene, Zijn gezonden Knecht, Zijn gezonden Afgezant was, had Hij een noodzakelijk verbondsrecht op Zijn tegenwoordigheid, krachtens het verbond, dat God de Vader met Hem had gemaakt: (Psalm 89:4) "Ik heb een verbond gemaakt met Mijn Uitverkorene." Daarom zegt Hij: "Die Mij gezonden heeft is met Mij."

2. De Vader was met Hem, omdat Hij altijd deed, wat Hem welbehaaglijk was: (Joh. 8:29) "En Die Mij gezonden heeft is met Mij. De Vader heeft Mij niet alleen gelaten, want Ik doe altijd, wat Hem behaaglijk is." Hij was een Zoon en Knecht, die nooit iets deed, dat God mishaaagde; ja, Hij deed nooit iets, dan wat Hem behaaglijk was.

3. De Vader was met Hem, omdat Hij Hem van eeuwigheid liefhad, als de Zoon van Zijn schoot, Zijn geliefde Zoon en Zijn eeuwige vermaken. (Spr. 8:30) "Ik was dagelijks Zijn vermaken;" en daarom zegt Hij van Hem:(Jesaja 42:1) "Ziet Mijn knecht, Die Ik ondersteun; Mijn Uitverkorene, in Dewelke mijn ziel een welbehagen heeft."

4. De Vader was met Hem, omdat Hij een gezelschap, een wereld van zondaren liefhad, uit het menselijk geslacht uitverkoren naar de voorkennis van God de Vader; om van de wil van welke Hij Hem uitzond tot hun verlossing: (Joh. 3:16, 17) "Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft; en Hem heeft gezonden opdat de wereld door Hem zou behouden worden." Dit verlossingswerk was voortgekomen uit de schoot van de Vader, waar Christus lag; daarom werd Hij gezonden tot dit liefdewerk, en was de Vader in dit werk met Hem.

5. De Vader was met Hem omdat Hij met de Vader was. Van alle eeuwigheid was Hij bij de Vader: "Het Woord was bij God." Toen het Woord vlees geworden was en onze natuur had aangenomen, was Hij altijd met de Vader in Zijn gedachten, woorden, en wandel. Hij was altijd met God, en daarom was God voortdurend met Hem: (Psalm 16:8) "Ik stel de Heere gedurig voor mij; omdat Hij aan Mijn rechterhand is, zal Ik niet wankelen."

6. De Vader was met Hem, Hem steeds ondersteunende in Zijn doen en lijden, omdat Zijn heerlijkheid in dat werk betrokken was, en Christus Hem op aarde zou verheerlijken. Daarom zeide Hij tot Hem: (Jesaja 49:3) "Gij zijt Mijn Knecht, Israëel, door Welke Ik verheerlijkt zal worden." Christus kon dan ook zeggen: "Vader, Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen." Dit God verheerlijkend werk, te lijden tot voldoening van de rechtvaardigheid, moest noodzakelijk het werk van God zijn; hoewel Christus alleen de Lijder was, nochtans moest de Drie-enige God Hem noodzakelijk ondersteunen, namelijk: behalve de Goddelijke natuur van de Zoon, de allerhoogste tegenwoordigheid van God de Vader, en de allervoortreffelijkste zalving van de Heilige Geest, opdat de heerlijkheid van het werk zou strekken tot verheerlijking van de gehele gezegende Drie-eenheid, de ene God, Die de eer van dit werk aan geen ander kon geven. (Jesaja 42:6, 7, 8) "Ik, de Heere, heb u geroepen in gerechtigheid, en Ik zal u bij uw hand grijpen, en Ik zal u behoeden, en Ik zal u geven tot een Verbond van het volk, tot een Licht der heidenen. Om te openen de blinde ogen; om de gebondenen uit te voeren uit de gevangenis, en uit het gevangenhuis, die in duisternis zitten. Ik ben de Heere, dat is Mijn Naam, en Mijn eer zal ik aan geen anderen geven." Zo bracht Christus God in de hoogste hemelen eer toe, en daarom was God met Hem, opdat God de eer van het werk zou ontvangen: "Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij."

2° Waarom zal God met Zijn volk zijn, in het bijzonder in hun lijden en in hun verlatingen?

In het algemeen, omdat Hij met Christus was, daarom zal Hij ook met hen zijn, en hun Zijn genadige tegenwoordigheid schenken.

1. De Vader is met hen, krachtens Zijn betrekking tot hen, en hun betrekking tot Hem, in en door Christus. Hij is hun Vader, en zij zijn Zijn kinderen. En zal zo'n teer en goedertieren Vader, van Wie alle vaders hun vaderlijke liefde verkrijgen, hen alleen laten en Zijn tegenwoordigheid weigeren, en Zijn kinderen verlaten? Neen, Sion kan door ongeloof zeggen:

"De Heere heeft mij verlaten, en de Heere heeft Mij vergeten. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Ofschoon deze vergaten, zo zal Ik toch uwer niet vergeten, zegt de Heere (Jesaja 49:15, 16). Er kunnen onnatuurlijke moeders zijn, doch Hij kan geen onnatuurlijk Vader zijn: "Ziet Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd; uw muren zijn steeds voor Mij."

2. De Vader is met hen en zal hen niet alleen laten, omdat dit de inhoud van het Nieuwe Verbond is; (Hebr. 13:5) "Ik zal u nooit, nooit, nooit begeven, noch Ik zal u niet verlaten" De vijf ontkenningen, die hier in de grondtekst voorkomen, houden de krachtigste verzekering in, dat Hij hen nooit zal verlaten, maar dat Hij met hen zal zijn. Hij heeft beloofd, dat Hij hun Zijn Geest, de Trooster, zal geven, opdat Hij bij hen blijve in der eeuwigheid; en zal Hij, Die de waarheid tot de gordel van Zijn lendenen heeft, Zijn belofte niet vervullen? "Ja, bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar Zijn goedertierenheid zal van hen niet wijken, en het verbond Zijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere, hun Ontfermer."

3. Hij is met hen, omdat Hij hen liefheeft; Hij heeft hen liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heeft Hij hen getrokken met goedertierenheid. En zal Hij hen alleen laten, die Hij met zo'n oude, eeuwige, alles te boven gaande en overtreffende, onderscheidende liefde liefheeft. Hij bemint hen als de vrucht van Zijn eeuwig besluit, als door het bloed van Zijn Zoon gekocht, en als de onderwerpen van de zaligmakende bewerking van Zijn Geest, Die hen geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht.

4. De Vader is met hen, omdat Hij de Vader is van Christus, hun Hoofd en hun Man, zo zijn zij zowel aan de Vader als aan de Zoon toevertrouwd. God de Vader heeft hen aan Christus gegeven en Christus heeft hen weer aan de Vader gegeven. (Joh. 17:10) "Al het Mijne is Uwe, en het Uwe is Mijne. Heilige Vader, bewaar ze in Uw Naam, die Gij Mij gegeven hebt." Alsof Hij zeide: Gij hebt ze mij van eeuwigheid gegeven, om door mij verlost te worden, en nu geef ik hen aan u terug en draag hen aan uw zorg op. Christus, ten opzichte van Zijn lichamelijke tegenwoordigheid, Zijn volk gaande verlaten, draagt, als een teer Vader, Zijn vaderloze wezen, als het ware, aan de zorg van de Vader van hun Vader op. De zorg van Zijn Vader is de Zijne, en Zijn zorg is die van Zijn Vader: want Hij en Zijn Vader zijn Één.

5. De Vader is met hen, omdat zij Hem zoeken, en om Zijn tegenwoordigheid en bijstand op Hem vertrouwen: (Psalm 9:11) "Die Uw Naam kennen zullen op U vertrouwen, omdat Gij, Heere, niet hebt verlaten degenen, die U zoeken. "De Heere is goed dengenen, die Hem verwachten, de ziel, die hem zoekt, want Hij heeft nooit tot het zaad van Jakob gezegd, Zoekt Mij tevergeefs."

6. De Vader is met hen, omdat zij zijn tegenwoordigheid nodig hebben; in het bijzonder wanneer zij verzocht en verdrukt worden. Deze beproevingen zijn nodig, gelijk de apostel, zegt: "Nu een weinig tijd (zo het nodig is) bedroefd zijnde door menigerlei verzoeken;" en zo hebben zij ook nodig, dat Hij met hen is. Wanneer mensen en duivels de macht in handen hebben, hebben zij behoefte aan Zijn ontferming en tegenwoordigheid; en Hij geeft hun die in zulke omstandigheden. Wanneer alles hen verlaat, is Zijn gezelschap en Zijn gemeenschap zeer liefelijk en vertroostend; zeer welkom en aangenaam; zeer nuttig en tijdig. Dan verklaart Hij hun Zijn Naam, als een hoog vertrek voor de verdrukten, een hoog vertrek in tijden van benauwdheid; dan blijkt het meest Zijn liefderijkheid, zorg, en medelijden, wanneer stormwinden van verzoeking ander gezelschap en andere vertroosting wegblazen, en hen alleen laten; dan komt Hij, evenals Elkana tot Hanna, zeggende: "Ben Ik u niet beter dan tien

zonen?" Beter dan tienduizend vrienden en kennissen, gelijk de opgaande zon beter is dan tien duizend verdwijnende sterren.

V. Ons vijfde punt was: *Uit het geheel van ons onderwerp enige gevolgtrekkingen af te leiden tot toepassing.*

1.

Hier zien wij de wonderlijke liefde van God de Vader in Zijn zorg voor onze verlossing, welke zich daarin openbaarde, dat Hij onze Verlosser in Zijn gehele verlossingswerk ondersteunde. Hij zond Hem tot dit werk, en Hij was met Hem in dit werk. Het welbehagen van de Vader was de oorsprong van onze verlossing, en gelijk Christus met opgewektheid kwam om Zijn wil te doen, zeggende: "Zie Ik kom, Ik heb lust om Uw welbehagen te doen;" zo ook vergezelde Hij Christus met een hartelijk welbehagen, in Zijn gehele werk, waarin Hij de wil van de Vader deed, in welke wil wij geheiligd en zalig gemaakt zijn, en door welke wil het verbond van de belofte verzegeld werd met het bloed van Christus. Alle beloften van dat verbond zijn zoveel uitdrukkingen van zijn wil: "Ik zal uw God zijn: Ik zal het stenen hart wegnemen; ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u." O, ziet de wonderlijke liefde van God de Vader, zowel als van de Zoon, in de spiegel van het doen en lijden van de Verlosser! De Vader had Zich verbonden Hem daarin te ondersteunen. Hij heeft dit aan de wereld bekend gemaakt, dat Hij met Hem zou zijn, om Hem daarin te helpen: (Psalm 89:20, 21, 22) "Ik heb hulp besteld bij een Held; met Mijn heilige olie heb Ik Hem gezalfd; met Welke Mijn hand vast blijven zal." (Jesaja 53:10, 12) "Het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan. Daarom zal ik Hem een deel geven van velen, en Hij zal de machtige als een roof delen." God de Vader beloofde alle tegenstand te verbreken, die tegen Hem zou worden aangewend in het werk, dat Hij op Zich had genomen. In Psalm 2 ziet u het krachtig complot, dat de koningen van de aarde hadden gesmeed tegen de Verlosser, en hoe Hij hen nochtans zou verpletteren met een ijzeren scepter, en in stukken slaan als een pottbakkersvat. Hij had beloofd: (Psalm 89:23, 24) "De vijand zal Hem niet dringen, en de zoon der ongerechtigheid zal Hem niet onderdrukken. Maar Ik zal Zijn wederpartijders verpletteren voor Zijn aangezicht, en die Hem haten zal Ik plagen." Daarom wordt Hij de sterke Verlosser, de Man van Gods rechterhand genoemd. Christus vertroostte Zich met de gedachten van deze bijstand van Zijn Vaders: (Jesaja 49:5) "Hoewel Israël Zich niet zal laten verzamelen, nochtans zal Ik verheerlijkt worden in de ogen des Heeren, en Mijn God zal Mijn Sterkte zijn." Ja, Hij vertroostte Zich niet alleen met de gedachten daaraan, maar Hij daagde al Zijn vijanden op deze grond uit: (Jesaja 50:8, 9) "Hij is nabij, Die Mij rechtvaardigt, Wie zal met Mij twisten? Laat ons samen staan: Wie heeft een rechtszaak tegen Mij? Hij kome herwaarts tot Mij. Ziet de Heere HEERE helpt Mij, wie is het, die Mij zal verdoemen? Ziet zij zullen allemaal als een kleed verouden, de mot zal ze eten." Hier werden deze beloften vervuld: "Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij."

2.

Hieruit zien wij hoe nodig het was, dat de Vader met onze dierbare Verlosser moest zijn. Dit sluit niet in, dat er enige zwakheid of onmacht in de Zoon was, want Christus, naar Zijn Goddelijke natuur aangemerkt, is een en dezelfde God met de Vader, maar het geeft de samenwerking van de Vader en de Zoon te kennen, in de uitvoering van dit heerlijk werk. Bovendien moet Christus hier niet slechts als God, maar als Middelaar, worden aangemerkt, in welk opzicht Hij mens, zowel als God is; en in dit opzicht had Hij niet alleen behoefte aan hebbelijke genade, doch ook aan dadelijke en hernieuwde invloeden. Om dit duidelijk te maken, moeten wij overwegen:

(1) Dat Hij, als mens, een schepsel was; en een schepsel zijnde moest Hij Op zijn Vader vertrouwen om invloeden en toedieningen van genade.

- (2) Er waren bijzondere beloften van invloeden aan Hem gedaan: (Jesaja 11:1, 2) "Want daar zal een rijsje voortkomen uit de afgehouden tronk van Isaï, en een scheut uit Zijn wortelen zal vrucht voortbrengen. En op Hem zal de Geest des Heeren rusten, de Geest der wijsheid en des verstands, de Geest des raads en der sterkte, de Geest der kennis en der vreze des Heeren."
- (3) Van Hem was gezegd, dat Hij zou bidden om dadelijke ondersteuning en hernieuwde invloeden: (Psalm 89:27) "Hij zal mij aanroepen: Gij zijt Mijn Vader, Mijn God, en de Rotssteen Mijns heils." Dienovereenkomstig staat ook van Hem geschreven: (Hebr. 5:7) "Die in de dagen Zijns vleses, gebeden en smekingen tot Degene, Die Hem uit de dood kon verlossen, met sterke roepingen en tranen geofferd hebbende, verhoord werd uit de vrees."
- (4) Zou niet Zijn menselijke natuur ondersteund zijn door de dadelijke invloeden van de Geest, Hij zou geheel overstelpt Zijn geworden, onder de druk van de toorn, die op Hem als onze Borg werd gelegd; want Hij had zo'n gewicht te dragen, waaronder alle engelen in de hemel zouden zijn bezweken, dat de spil van het heelal zou hebben doen breken, en waardoor de gehele schepping vernield zou zijn. Doch Hij was niet alleen, want de Vader was met Hem.

3.

Ziet hier het fundament, waarop wij met een verzekerd vertrouwen mogen verwachten, dat God met ons zal zijn, voornamelijk in al ons lijden en onze verlatingen. En waarom? Omdat Hij met Christus, ons Hoofd en onze Borg was, ons ten goede, en omdat, wanneer Hij in onze natuur en onze plaats leed, dit voorrecht van de Goddelijke natuur zou terugvallen op de leden van Zijn verborgen lichaam. Omdat de Vader met Hem was, kunnen wij er zeker van zijn, dat Hij met ons zal wezen. Hierom is het woord en de Geest van Zijn Vader met ons, en genieten wij Zijn geestelijke tegenwoordigheid, en hebben wij geestelijke vereniging met hem; want "die de Heere aanhangt is één Geest met Hem," en Zijn Geest is in de gelovigen een fontein van water springende tot in het eeuwige leven. Hieruit ontstaat Zijn Hem gelijkmakende tegenwoordigheid; hen die haters en verachters van God zijn, tot liefhebbers en zoekers van God makende; het beeld Gods op hen indrukken, bekerende hen van de duisternis tot het licht en van de dood tot het leven, door Christus, Die gestorven is, opdat zij zouden leven. Hier vandaan komt Zijn aannemende tegenwoordigheid; omdat zij genade bij God gevonden hebben en begenadigd zijn in de Geliefde. En vanhier ook Zijn bijstand biedende, schragende en ondersteunende tegenwoordigheid, hen van onder eeuwige armen ondersteunende, wanneer zij Zijn gevoelige, vertroostende tegenwoordigheid missen. Hier is stof van blijdschap en vertrouwen onder alle schijnbaar dodende voorzienigheden; en temidden van alle veranderingen hebben zij de onveranderlijke God nog met hen, die zegt: "Vreest niet, ik ben met u." Werp hen in de gevangenis, Hij is daar met hen; liggen zij op het ziekbed, daar is Hij met hen; al gaan zij door het vuur of door het water, Hij zal bij hen zijn. Ja ook, wanneer Hij naar hun bevatting in velerlei opzichten een afwezige God is, zodat zij zeggen: "Waarom hebt Gij mij verlaten?" Ook dan is Hij nog tegenwoordig, als het Voorwerp en de Grond van ons geloof en vertrouwen.

4.

Ziet wat een vast fundament hier gelegd is voor onze gemeenschap met God, beide hier in genade en hiernamaals in heerlijkheid. Het is gelegd in de tegenwoordigheid van de Vader met de Zoon, onze Verlosser. Het kan niet anders of het werk van de verlossing is nu tot tevredenheid en voldoening van de Vader voleindigd; want Christus was daarin niet alleen, maar de Vader was met Hem. Het is onmogelijk, dat het werk in zulke handen niet goed werd behandeld; daarom is hier even goede grond voor ons geloof en onze hoop, dat wij heden met God gemeenschap zullen hebben. en dat Hij met ons zal zijn, als voor de hoop van de heerlijkheid. Deze hoop kan bevestigd en versterkt worden met deze overweging, dat, gelijk

Gods tegenwoordigheid met Christus in de staat van Zijn lijden in deze wereld de grondslag is van Zijn tegenwoordigheid met de gelovigen in al hun beproevingen, zo ook Zijn tegenwoordigheid met de Vader, nu Hij in Zijn verhoogde staat is, een fundament legt voor onze hoop, dat wij altijd met de Heere en met Zijn Vader, in de hemel zullen zijn. De Vader toch was met Christus op aarde, en nu is Christus met de Vader in de hemel; want, "Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige." Ja, gelijk de Vader met Christus was, zo was Christus met de Vader, zelfs op aarde, op zodanige wijze, dat hierdoor het fundament is gelegd, dat wij met Hem zullen zijn: (Joh. 17:24) "Vader, ik wil, dat waar ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt." Hij zegt niet: "Waar Ik later zal zijn;" maar "Waar Ik ben"; te kennen gevend, dat Hij reeds met de Vader was. Dit sluit niet alleen in, dat Hij even zeker was van Zijn verhoging, alsof Hij reeds verhoogd was, doch ook, dat Hij werkelijk met de Vader was op zo'n onuitsprekelijke wijze, als Hij elders uitdrukt: (Joh. 14:10) "Geloof gij niet, dat Ik in de Vader ben, en de Vader in Mij is?" En, (vs 20) "In die dag zult gij bekennen, dat Ik in mijn Vader ben, en gij in Mij, en Ik in u." Dus was Christus altijd met de Vader, en is Hij en zal Hij altijd met de Vader zijn; daarom kunnen de gelovigen in Christus niet daarin worden teleurgesteld, dat de Vader bij hen zal zijn, en dat zij hiernamaals bij de Vader zullen zijn.

5.

Ziet hieruit, hoe aangenaam en vertroostend de bezoeken van Christus zijn, want wanneer Hij komt, komt Hij niet alleen, maar is de Vader met hem: (Joh. 14:23) "Wij zullen komen, en zullen woning bij hem maken," dat is, bij de gelovige, bij degene die Christus liefheeft. Wanneer Christus tegenwoordig is, is de Vader tegenwoordig; wanneer Hij met ons is, is de Vader met ons; hij die Christus gezien heeft, heeft de Vader gezien. Ziet hier dan de reden van deze wederkerige liefde van de Vader en de Zoon, en waarom zij die de Ene genieten, de Andere genieten; hij, die Christus geniet, geniet de Vader, omdat Hij niet alleen is, want de Vader is met Hem. Aangezien God de Vader God met Christus is, moet Hij ook God met ons zijn in Christus. Christus is Immanuël, God met ons, omdat Hij onze natuur heeft aangenomen; doch God de Vader is in een ander opricht God met ons; niet zo onmiddellijk, evenals Christus, doch middellijk, door Christus, omdat Hij God met Christus is. "De Vader is met Mij," namelijk, de Vader is God met Mij, en ik ben God met u, daarom, wanneer Ik tot u kom, breng Ik de Vader met Mij; in zoverre, dat u, wanneer u Mij ziet, de Vader ziet; wanneer u Mij hoort, hoort u de Vader; wanneer u Mij ontmoet, ontmoet u de Vader; en wanneer u met Mij gemeenschap hebt, hebt u gemeenschap met de Vader in Mij: "Deze onze gemeenschap is met de Vader, en met Zijn Zoon Jezus Christus."

6.

Ziet hieruit, dat Gods tegenwoordigheid al ons gemis vervult; hetzij het een gemis is van vrienden of van betrekkingen van allerlei soort. "Gij zult mij alleen laten", zegt Christus, "en nochtans ben Ik niet alleen, want de Vader is met mij." Gemeenschap met God is waarlijk een vaderlijke gemeenschap; Hij is een vriend in nood, wanneer vrienden en broederen ons de rug toekeren. Gods kinderen, die Hem aankleven, verliezen er niet mee, als zij veracht, gesmaad en verlaten worden in de wereld; zij zijn gelukkig temidden van de ellenden. Wanneer zij alleen worden gelaten hebben zij het beste gezelschap, en dat in twee opzichten:

- (1) Zij zijn er dikwijls het best aan toe wanneer zij alleen zien in eenzaamheid en afzondering. (Mark 4:34) "En zonder gelijkenis sprak Hij tot hen niet; maar Hij verklaarde alles Zijn discipelen in het bijzonder." Daarom houdt Zijn volk dikwijls van afzondering, Hoogl. (7:11) "Kom, Mijn liefste, laat ons uitgaan in het veld; laat ons vernachten op de dorpen: daar zal Ik u Mijn uitnemende liefde geven."
- (2) Dikwijls gaat het hen het best, wanneer zij alleen zijn gelaten, evenals Christus hier van mensen en alles verlaten zijnde, nochtans kon zeggen: "Ik ben niet alleen, hoewel gij Mij

verlaten hebt, want de Vader is met Mij." Gods gezelschap kan het voordeligst zijn wanneer het gezelschap van mensen verloren is. Wanneer de mensen ons hun gezelschap ontzeggen, kan God tot ons inkomen; evenals Christus tot de blinde kwam, wiens ogen Hij geopend had, en die door de Joden was uitgeworpen. Onze God is zeer vriendelijk, wanneer de mensen zeer onvriendelijk en onmenselijk zijn. Hij is het tederst, wanneer zij op hun bitterst zijn. Het is een deeltje van de gelijkvormigheid met Christus, het meeste van Gods gezelschap te genieten, wanneer wij dat het minst van de mensen hebben.

7.

Zie hieruit het kenmerk van een waardige avondmaalganger, of van iemand die een zaligmakende kennis aan Christus heeft, namelijk, die zal ook de Vader in de Zoon hebben leren kennen, of, bekend zijn met God in Christus. Niemand kent Christus, die de Vader niet kent; niemand heeft Christus gezien, die niet de heerlijkheid Gods in Zijn aangezicht gezien heeft: "Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus" (2 Kor. 4:6). Indien u de zin van Christus hebt, hebt u gezien, dat het de zin van de Vader is; indien u de Geest van Christus hebt ontvangen, dan hebt u ook de Geest van de Vader ontvangen, dat daaruit is gebleken, dat Die u heeft doen roepen, Abba, Vader. Christus Zelf wordt de Vader der eeuwigheid, of, de eeuwige Vader genoemd (Jesaja 9:6). Indien u Christus als uw Vader kent, zult u ook de Vader van Uw Vader kennen; Die beiden, hoewel wezenlijk één, nochtans als Personen onderscheiden zijn. De meest vertroostende gemeenschap met God is in de schoot van de Vader te worden toegelaten, door Zijn eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is (Joh. 1:18), en Die zegt: "Niemand kent de Zoon, dan de Vader, noch iemand kent de Vader, dan de Zoon, en die het de Zoon wil openbaren" (Matth. 11:27). En wat is dit alles anders, dan het genieten van de liefde van de Vader, door de genade van de Zoon, in de gemeenschap van de Heilige Geest? O! Het is een heerlijke gemeenschap, toegelaten te worden tot God, Die liefde is, door Christus, de Zoon van Zijn liefde, door de Geest, die haar in het hart uitstort. Gemeenschap met God in Zijn liefde kan gekend worden uit de overeenkomst tussen Zijn liefde tot ons, en onze liefde tot Hem; in het bijzonder in tweeërlei opzichten:

- (1) Zijn liefde is een liefde van de rust; "Hij rust in Zijn liefde." De liefde tot God van de gelovige is een liefde van rust in God: "Mijn ziel, keer weder tot uw rust."
- (2) Zijn liefde tot ons is een liefde in Christus; wij zijn in Hem geliefd en in Hem begenadigd. Onze liefde tot God, wanneer Hij met ons is, is een liefde tot God in Christus. Ook kunnen wij geen gemeenschap met God de Vader in Zijn liefde hebben, dan door Christus, en dan is de Vader waarlijk met ons.

8. Zie hieruit de voorname plicht van deze dag, namelijk, tot Christus te komen in het woord en in het sacrament; alsmede de voorname beweegreden, die ons moest nopen tot Christus te komen, namelijk, omdat de Vader met Hem is. O vrienden! Hier is een van de krachtigste beweegredenen tot het geloof, die ik ken! Laten schuldige zondaren, die tot op heden nooit in de Zoon van God geloofd hebben, indien zij de toorn van de Vader ontgaan en de zegen van de Vader hebben willen, heden tot Christus komen, omdat Hij niet alleen, maar de Vader met Hem is. Laten schuldige heiligen, van welken het geloof in deze dag van Gods toorn ver te zoeken is, overreed worden de Zoon van God opnieuw aan te grijpen, op deze grond, dat de Vader met Hem is. Als Hij alleen was, of ver van de Vader, en de Vader niet met Hem was, dan mocht u met schrik en vrees worden vervuld, dat u, wanneer u tot Christus komt om Zijn zegen, de vloek van de Vader zoudt ontvangen, in plaats van de zegen; doch evenals Rebekka in een ander geval tot Jakob zeide, zegt Christus tot u: "Uw vloek zij op Mij, Mijn zoon, hoort alleen naar Mijn stem." Komt, komt, want, "Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij." Hij

was met Mij toen ik de vloek voor u droeg, en zou Hij nu niet met Mij zijn, nu ik de zegen voor u gekocht heb? Vreest de toorn van de Vader niet als u tot Mij komt, want Hij is met Mij als een God, Die verzoend en bevredigd is, en Die in Mij een welbehagen heeft.

Christus was altijd met God, en God was altijd met Hem: "In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God" (Joh. 1:1); daarom, wanneer u tot Christus komt, komt u tot God de Vader; ja, in de schoot van de Vaders waar Christus ligt. Door tot Christus te komen, komt u tot de gunst en de gemeenschap van de Vader; tot de troon en het koninkrijk van de Vader; tot de rust en de vreugde van de Vader. O hoe liefelijk en bekoorlijk kan de stem van Christus voor ons zijn, wanneer Hij zegt: "Bij Mij, van de Libanon af, o bruid, kom bij Mij van de Libanon af!" (Hoogl. 4:8). Als u wist wie met Mij was, zou uw hart Mij tegemoet huppelen; want ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij om u te verwelkomen, evenzeer als Ik. Er is een Drie-eenheid van personen met mij, meer dan één, om u welkom te heten; ja ook u, wiens hart zo dikwijls snood van Mij is weggelopen; nochtans: "Keer weder, keer weder, o Sulammith; keer weder, keer weder, dat wij u mogen aanzien" (Hoogl. 6:13). Er is een beter en voorname gezelschap met mij, dan heiligen en Serafim, en Mijn gezelschap wil u ook graag zien, en u in hun gezelschap en tot hun gemeenschap verwelkomen, zelfs al zouden mensen u in de ban doen en uit hun gezelschap en hun gemeenschap uitsluiten. Wanneer mensen onlangs krom gemaakte wegen inslaan en terzijde afkeren, dan zult u ervaren, dat zij ook krom geworden naturen hebben, vol van wrok en vijandschap en bitterheid, en dat zij u uit hun gezelschap en hun gemeenschap verdrijven met een: "Naakt tot mij niet, want ik ben heiliger dan gij" (Jesaja 65:5). Wel, zoudt u beter gezelschap kunnen hebben? "Keer weder, keer weder, o Sulammith; keer weder, keer weder, dat wij u mogen aanzien," en dat u en wij geheel één mogen wezen; want, daarom heb Ik gebeden: (Joh. 17:21, 22) "Opdat zij allen één zijn, gelijkewijs Gij Vader in Mij, en ik in U, dat ook zij in Ons één zijn; opdat zij één zijn, gelijk als Wij Één zijn." Laat dan van u scheiden wie wil, maar u en ik zullen nooit scheiden: "Noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere" (Rom. 8:38, 39).

Gedenk dan, o zondaar, wie door deze tekst tot u spreekt en u nodigt te komen, en met wat een heerlijke beweegreden, die het hart van duivelen zou kunnen overwinnen, als de deur van de hoop voor hen open was; doch tot u, o mensen, roept Hij, en Zijn stem is tot der mensen kinderen. Tot u, o man, vrouw, hetzij u oud bent of jong, spreekt Hij: "Komt tot Mij, want de Vader is met mij." Komt, hoe zwart en boos u bent, Mijn Vader is met Mij, om u schoon te maken door Zijn Geest en de Mijne, Die van Hem en Mij uitgaat. Daarom, "Al laagt gijlieden tussen de potten, zo zult gij toch worden als vleugelen ener duif, overdekt met zilver, en welker vederen zijn met uitgegraven geluven goud; ja, Wij zullen u gouden spangen maken, met zilveren stipjes. Komt tot Mij, ziende alleen op Mijn gerechtigheid, op hetgeen ik, als Middelaar, gedaan en geleden heb, aangezien u er zeker van kunt zijn, dat Mijn werk niet tevergeefs, en naar het genoegen van de Vader gewrocht is; want Ik was daarin niet alleen, maar de Vader was met Mij. Komt, hoe schuldig u ook bent, want Mijn rechtvaardige Vader is met Mij, om u door Mijn bloed te rechtvaardigen. Komt, al ziet u nog zo vuil, want Mijn heilige Vader is met Mij, om u te heiligen door Zijn genade. O hoort Hem tot u spreken en zeggen: Komt tot Mij, hoe arm en nooddruftig u ook bent, want de volheid van de Vader is met Mij, en Mijn God en Vader zal naar Zijn rijkdom vervullen al uw nooddruft, in heerlijkheid, door Christus Jezus. Komt, al is uw toestand nog zo jammerlijk en ellendig, want de goedertierenheid en de getrouwheid van mijn Vader zijn met mij; want in mij hebben de goedertierenheid en waarheid elkaar ontmoet, en de gerechtigheid en vrede elkaar gekust. Komt, al bent u nog zo levenloos, genadeloos en geesteloos in uzelf, want de Geest van Mijn Vader is met Mij, om u die te geven; van Hem heb ik gaven en genaden ontvangen voor mensen, en onder anderen ook voor u. Komt, komt, want Mijn Vader Die met Mij is, zegt, dat Hij u niet wil missen, Hij heeft Mij

gezonden, om u te dwingen in te komen. O komt tot Mij, al bent u nog zo dwaas en zwak in uzelf; want de wijsheid van Mijn Vader is met Mij, om u te geleiden: de kracht van Mijn Vader is met Mij, om u te trekken; met Mij is de wijsheid Gods en de kracht Gods.

U behoeft niet te zeggen, *dat u niet kunt, dat u geen kracht, noch vermogen hebt om te komen*, want u hebt eenmaal, ja, tweemaal, gehoord, dat de sterkte Godes is. En als ik u op een dag van Zijn heirkraft maar gewillig heb gemaakt, dan is dit mijn boodschap waarmee ik heden ben gezonden, u de vurige liefde van de Vader te openbaren om uw ijskoude herten te doen ontbranden: Ik begeer anders niet, dan dat u uw herten open doet om Mij in te laten, in Mijn Eigen naam, als de Koning der ere, en in de Naam van Mijn Vaders, de God der ere. "Ziet, Ik sta aan de deur, en Ik klop." Ook Mijn Geest klopt door Zijn werking, en Ik sta niet alleen op u te wachten, maar Mijn liefhebbende Vader staat met Mij te wachten, ja, Hij wacht, om u genadig te zijn. Doet open doet dan open, gij eeuwige deuren, indien niet om Mij nentwil, en omwille van uzelf, dan omwille van Mijn Vaders, Die met Mij is, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt wordt; en eeuwig wordt verheerlijkt in uw eeuwige zaligheid door Mij."

O laten mensen en engelen Zich verwonderen over de heerlijke hofstoet, die u heden opwacht! Is er iemand hier, die niet moet blozen en beschaamd zijn, dat hij zo'n Vrijer veracht en veronachtzaamt? Wat zegt u dan? Wilt u met deze man gaan en de zegen van Zijn Vader hebben? Hij heeft gezegd: "Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, Die Mij gezonden heeft, Hem trekke", en daarom, opdat u krachtdadig mag worden getrokken, is Hij, Die in de schoot des Vaders is, gekomen om de Vader te verklaren, en uw ijzeren hart aan te raken met de trekkende magneet van de oneindige en eeuwige liefde van de Vader, zeggende: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid." Het sterke koord van Mijn Vader is neergelaten om u tot Mij te trekken; want: "een iegelijk, die het van de Vader gehoord geleerd heeft, die komt tot de Zoon."

Om u nog verder te bewegen tot Mij te komen, zo zou Hij kunnen zeggen: "Bij deze gelegenheid strekt Mijn Vader, Die met Mij is, Zijn liefdehanden uit, om u te trekken, en Hij opent Zijn eeuwige armen om u te omhelzen. Als nu uw hart naar Mij uitgaat, bij het gezicht van de liefde van Mijn Vaders tot Mij, en zijn tegenwoordigheid met Mij, neemt dan dit tot een eeuwige hartsterking met u, dat, gelijk Ik niet alleen ben, omdat de Vader met Mij is, zo ook u, als u tot Mij komt en bij Mij blijft, nooit alleen zult wezen, maar de Vader altijd bij u zal zijn: "Hij zal u niet begeven, en Hij zal u niet verlaten." Al zou de hele wereld u de rug toekeren en u alleen laten, nochtans zult u niet alleen zijn in enige plicht, die u waarneemt, noch in een dag van de benauwdheid; u zult niet alleen zijn aan de Avondmaalstafel, Mijn Vader zal met u zijn; u zult niet alleen zijn in het uur van de verzoeking, of in verdrukking en in de uiterste nood, want Mijn Vader zal met u zijn; indien niet met Zijn vertroostende tegenwoordigheid, dan toch altijd met Zijn ondersteunende tegenwoordigheid, zoals Hij ook met Mij was tot op het laatste ogenblik van Mijn lijden. "Hij en Ik zullen tot u komen en zullen woning bij u maken", en door de gezegende Trooster, die Ik zal zenden van de Vader, zal Ik Mijn woorden in uw hart en in uw mond leggen. Aangezien toch Ik en Mijn Vader nooit van elkaar zullen scheiden, noch u zullen verlaten, daarom zult u altijd grond hebben met Mij te zeggen: "Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij."

Een gedeelte van de toespraak voor het bedienen van de eerste tafel

Wij begeven ons nu tot het grote werk van deze dag, het gedenken van de dood en het lijden van onze heerlijke Verlosser. Hij was in dat werk niet alleen omdat de Vader met Hem was, en daarom betreft het werk, dat wij zullen gaan doen, niet alleen onze zaligheid, maar ook de eer

van God, Vader, Zoon en Heilige Geest. Zij nu, die geen kennis gekregen hebben aan Christus en Zijn Vader, kunnen geen recht hebben tot die tafel van de gemeenschap, aan welke Christus alleen Zijn vrienden en kennissen verwelkomt. Daarom moet de tafel des Heeren omheind worden, opdat vijanden en vreemdelingen van Christus het niet mogen wagen die heilige instelling te ontheiligen, daarom verbieden wij de toegang tot en sluiten wij buiten deze tafel, in de Naam des Heeren, alle onboetvaardige overtreeders van de zedelijke wet; en meer in het bijzonder, enz.

Anderzijds nodig Ik, in de Naam des Heeren, tot de tafel des Heeren alle vrienden van Christus, en Zijn geestelijke kennissen. Wie zijn dat?

Dat zijn:

1. alle ware gelovigen, die het geloof hebben, dat God met Christus is in Zijn werk,
2. en die bij bevinding weten, dat God met hen is.

1. Allen die geloven, dat de Vader met Christus was in Zijn doen en in Zijn sterven. Hebt u ooit zo'n geloof van de Zoon van God gekregen, dat u gezien en geloofd hebt, dat Hij In zijn verlossingswerk niet alleen was, maar dat de Vader met Hem was.

Vraagt u: *Hoe zal Ik weten, of Ik dit waarlijk geloof?*

Dan antwoorden wij: Indien u het geloof hiervan hebt ontvangen, dan zal dit maken, dat het verlossingswerk van Christus in uw schatting zeer groot en heerlijk is: en u doen zien, dat alles wat Christus deed en leed een Goddelijk stempel droeg, en dat er iets van de heerlijkheid Gods in uitblonk.

- Het geloof hiervan zal het oog zijn waardoor u ziet, dat de liefde Gods de oorsprong van de verlossing is. U zult dan soms de verbazende liefde van God bewonderen, die Hem niet alleen zond om dat zaligmakend werk te doen, doch die ook met Hem kwam, Die daarom zegt: "Hij, die Mij gezonden heeft, is met mij."
- Het geloof hiervan zal maken, dat Christus u zeer dierbaar is en waarom? Omdat de Vader altijd met Hem was. U zult zien, dat hieruit een onuitsprekelijke waardigheid voortvloeit, dat God met Hem en in Hem was, en dat God, in barmhartigheid, nergens anders is te vinden, dan bij Hem.
- Het geloof hiervan zal u doen zien, dat mensen gelukkig kunnen zijn, al zijn zij alleen gelaten en van de hele wereld verlaten, zolang God met hen is; ja, dat zij gelukzalig kunnen zijn, al zouden zij van heiligen en van discipelen verlaten worden, omdat de gelukzaligheid niet in het gezelschap van mensen, maar in het gezelschap van God gelegen is. U zult hen gelukkig achten, die God met hen hebben, wie ook tegen hen mag zijn, of wie zich ook van hen onttrekt; en u zult niet denken, dat u alles kwijt bent, al moet u vrienden en broeders missen, als God maar met u is; ten minste, als dat soort gemis u bitter is, dan is hier, daar bent u zeker van, wat dat gemis voor u kan verzoeten.

2. De vrienden van Christus zijn zij, die bevinding hebben van Zijn tegenwoordigheid met hen.

Vraagt u: *Hoe kan iemand weten dat God met hem is, aangezien er velen zijn, die menen dat God met hen is, en zich nochtans bedriegen?*

Antwoord. Ik kan Mij nu niet ophouden, om hier veel van te zeggen, doch onderzoekt, in betrekking tot het onderwerp, dat Ik behandeld heb, of u ooit bij bevinding, met toepassing voor uzelf, hebt kunnen zeggen: "Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij." Wanneer vader en moeder, vrienden en bekenden u verlieten, hebt u dan de toevlucht tot God genomen, en Hem voor uw enige ware Vriend gehouden, om uw ziel in Hem te doen rusten, en in het bijzonder, om u in Hem als een Vader te troosten, door te roepen: *Abba, Vader*; Hem beschouwende als de God en Vader van onze Heere Jezus Christus; als een hemelse Vader in

Christus; als een heilige Vader: als een rechtvaardige Vader: en als een barmhartige Vader in Hem? Kunt u bij bevinding zeggen, dat wanneer de kinderen van uw moeder tegen u ontstoken waren, en u misschien sloegen en verwondden, en de wachters, die in de stad omringen, uw sluier van u namen; of wanneer u met Jakob verplicht was uw maagschap te verlaten, uw volk en uws vaders huis te vergeten: wanneer vrienden en bekenden uw vijanden werden, en vorige vertroosting u slechts zware kruisen werden: wanneer deze, of beproevingen van die aard u over kwamen, zodat u, in zekere mate, alleen gelaten en aan alle kanten verlaten was, dat u zich dan tot God hebt gewend en Hem in Bethel hebt ontmoet, en dat Hij daar met u heeft gesproken, en u met Hem. U herinnert zich de tijd en de plaats nog wel. waar Hij u bezocht en u uw hart voor Hem deed uitstorten en u in Zijn schoot verlichting vond. Toen ondervond u, dat u niet alleen was, omdat de Vader met u was, en u mocht ervaren, dat Zijn gezelschap oneindig beter was dan alle vrienden en bekenden in de wereld. U kreeg zo'n indruk van Zijn heerlijke goedheid, dat u uw moeite vergat en uw ellende niet meer gedacht. En hoewel God niet altijd zo vertroostend met u is, nochtans hebt u dit teken van Zijn wezenlijke tegenwoordigheid, dat u nog altijd een aangename herinnering hebt van het Bethel-bezoek, dat Hij u bracht, en een hartelijke begeerte op de bodem van uw hart, dat Hij Zijn bezoek nog eens mag vernieuwen, en u weer zien. opdat uw hart zich mag verblijden.

O, kind van God! Kom en neem het brood van de kinderen. Bent u daartoe mogen geraken om de taal van Christus na te lispelen en God *uw Vader* te noemen? Is die taal u enigszins gemeenzaam geworden, om te mogen zeggen: *Vader, Vader?* U hebt het toch wel soms mogen doen; evenals "niemand kan zeggen, Jezus de Heere te zijn, dan door de Heilige Geest," zo ook kan niemand God *Vader* noemen, dan door de Geest der aanneming tot kinderen. Wanneer u tot God spreekt, en onder de invloed van die Geest, *Vader, Vader,* zegt, geschiedt dat niet overhaast en ondoordacht, zoals er duizenden zijn, die uitspreken: "Onze Vader Die in de hemelen zijt," die niet weten wat zij zeggen, maar Zijn Naam ijdellijk gebruiken. Doch wanneer u, gelovige, God *Vader* noemt, zegt u dat met eerbied. U spreekt het met enige heilige kinderlijke vrees uit, en u zegt het met een heilige vrijmoedigheid, op grond van het bloed van Christus, en met een nederige schaamte als onwaardig zijnde onder de kinderen gezet te zijn; u kunt het nauwelijks anders uitspreken dan zoals de wederkerende verloren zoon het deed zeggende: "Vader, Ik heb gezondigd." Wel, u bent daartoe gebracht om Christus' Vader de Uwe te mogen noemen of zoudt u dat graag willen doen? Is dit een voorrecht, dat u boven alles waardeert en dat u hoger acht, dan alle genietingen van de wereld, de Vader met u te hebben, namelijk: de genadige tegenwoordigheid van de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, en gemeenschap met de Vader, en met zijn Zoon? Dan zegt Christus tot u, hoe zwart en vuil u ook bent in uw ogen: "Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone, en kom;" kom tot Mijn tafel en eer Mijn Vader en Mij voor de wereld, en schaam u niet voor de mensen. Wilt u God ontmoeten? Kom dan, kom tot Mij in deze instelling, en u zult niet alleen met Mij aanzitten, maar ook met Mijn Vader, want, "Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij."

Toespraak bij de bediening van de eerste tafel

Nu, mijn vrienden, u bent gekomen om de dood en het lijden van Christus te gedenken, en daarin Zijn verlossende liefde tot u, alsmede de liefde van de Vader, Die Hem had gezonden en in dat werk met Hem was. Toen Christus kwam om dit werk te volbrengen, kwam de Vader met Hem mee en vergezelde Hem met Zijn tegenwoordigheid. In het gehele lijden van Christus, van het begin, tot het einde, was de Vader met Hem, om Hem te ondersteunen. Het lijden van Christus in het vlees, begon in Zijn besnijdenis, naar de wet, op de achtste dag; en het eindigde in Zijn kruisiging.

In het begin van Zijn lijden, namelijk, Zijn besnijdenis, was de Vader met Hem, en gaf Hem het verbond der besnijdenis. Van Abraham staat, hoewel in een andere zin, geschreven, (Hand. 7:8) dat God hem het verbond der besnijdenis gaf; voor hem toch was het een zegel van de rechtvaardigheid van het geloof en van het verbond der genade; doch aan Christus gaf Hij het verbond van de besnijdenis als een zegel van het verbond van de werken, dat Hij in onze plaats kwam vervullen; want daardoor werd verzegeld, dat Hij een schuldenaar was de gehele wet te doen: (Gal. 5:3) Ik betuig een iegelijk mens, die zich laat besnijden, dat hij een schuldenaar is de gehele wet te doen." De apostel wil daarmee zeggen, wanneer het op een ander dan op Christus wordt toegepast: Indien u besneden bent, of enige plicht doet, die de wet beveelt, en daardoor denkt gerechtvaardigd te worden, zal Christus u niet nut zijn; u bent van de genade vervallen, u bent in de afgrond van het verbond der werken gesprongen. Wanneer u maar een schalm van de keten van het werkverbond vasthoudt, of iets doet in de hoop van daardoor gerechtvaardigd te worden, trekt u de gehele ketting mee, dat onmogelijk is; u brengt uzelf onder verplichting de wet te vervullen, zowel in haar gebod als in haar straf, en zo laadt u de vloek van de wet op u. Doch de besnijdenis was voor Christus inderdaad een zegel van het verbond der werken, of een teken, dat Hij schuldig was haar geheel te doen; de gehele schuld van gehoorzaamheid aan het gebod te betalen, en de straf welke de wet eiste te voldoen. Hier was waarlijk de verborgenheid van het begin van Christus' lijden, waarin de Vader met Hem was, Hem het verbond van de besnijdenis gevend, en verzegelende, dat Hij de Borg was, Die in onze plaats de schuld zou betalen.

In het laatst van Zijn lijden, op het kruis, was de Vader met Hem, ook toen Hij uitriep: "Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Ook toen was de Vader met Hem, Die Hem ondersteunde en in staat stelde de schuld, die aan de wet verschuldigd was, tot de laatste penning toe uit te betalen, en zo maakte Hij de wet groot, en Hij maakte haar heerlijk. Aan die liefde Gods in Christus gedenken wij nu.

"In de nacht in welke Hij verraden werd, nam Hij het brood," enz.

Christus' vlees is waarlijk spijs; het is de volledige betaling van onze gehele schuld, die wij aan de wet en de rechtvaardigheid schuldig zijn, dat door dit gebroken brood wordt voorgesteld. "Ik ben het brood des levens;" Mijn Vader geeft u dat brood.

"Desgelijks nam Hij ook de drinkbeker na het eten des Avondmaals," enz.

De tegenwoordigheid van de Vader met Christus in Zijn dood was een grote verborgenheid. "Ziet het bloed des verbonds!" waarin God beloofde met Christus te zijn, in het storten van dat bloed. Daar was een tweërlei tegenwoordigheid van de Vader, of een tweërlei uitgang van de Goddelijke kracht, namelijk: een slaande en een ondersteunende kracht; de kracht van Zijn toorn, tegen de zonde, die Hem verbrijzelde, en de kracht van Zijn genade, tot zondaren, die Hem ondersteunde en in staat stelde die toorn te dragen. Hem werd waarlijk geen genade, noch ontferming bewezen: "God spaarde Zijn Eigen Zoon niet. Het behaagde de Heere hem te verbrijzelen." De kracht van de toorn van de Vader verbrijzelde Hem tot de dood toe en kneep Zijn bloed uit, waarvan de rechtvaardigheid een grote slok nam, en dronk tot zij verzadigd was, ja tot de volle en vereiste voldoening van de rechtvaardigheid; en God de Vader vergunt u Hem in deze beker plechtig te verbinden, en te drinken tot verzadiging en bevrediging van uw hart en uw geweten. Doch bovendien was de macht van de barmhartigheid van de Vaders met Hem, welke de Lijder ondersteunde en schraagde, Die de pers alleen trad en er was niemand van de volkeren met Hem. Ja, de Vader Zelf was niet met Hem, om met Hem te lijden, of medegevoel te betonen, maar om Hem te schragen en te ondersteunen. Hij was er zover vanaf met Hem te lijden, of Hem in Zijn lijden medegevoel te betonen, dat het Hem behaagde hem te verbrijzelen en vermaak te hebben in Zijn lijden, niet zoals dat een soort kruisiging en pijniging was van de menselijke natuur van Christus, maar zoals het een voldoening was aan de Goddelijke,

rechtvaardigheid. Daarom was de Vader in dat uur van het lijden alleen met Hem om Hem te ondersteunen, en Hem met de ene hand te bekrachtigen, om al de toorn te dragen, die Hij met de andere hand op Hem legde. God ondersteunde Hem als het ware met één hand door Zijn almachtige kracht, en met de andere hand striemde Hij hem met oneindige wraak, en Hij perste Hem dood. Twee vlammen ontmoetten elkaar in Christus, toen Hij aan het kruis hing: de vlam van Gods oneindige liefde tot Christus, en de vlam van Zijn oneindige toorn en haat tegen de zonde. Christus drukt die beide uit, namelijk, de volle verzekerdheid van Zijn oneindige liefde, toen Hij uitriep: "Mijn God, Mijn God," en nochtans het doordringend besef en gevoel van Zijn oneindige toorn, als Hij uitriep: "Waarom hebt Gij Mij verlaten?" Een vraag, niet als klacht, maar als uiting van diepe smart, want op dezelfde tijd rechtvaardigde Zijn hart Zijn rechtvaardige Vader zeggende: (Psalm 22:4) "Doch Gij zijt heilig," en beval Hij Zijn Geest in de handen van Zijn Vader, zeggende: (Psalm 31:6) "In Uw hand beveel Ik Mijn geest, Gij hebt Mij verlost, Heere, Gij God der waarheid." Christus sprak hier, als het algemeen Hoofd van de verlostten, in de naam van hen allen, toen Hij, nadat de laatste slag van de rechtvaardigheid op Hem was gevallen, en Hij had uitgeroepen: "Het is volbracht," Zijn geest in de handen van Zijn Vader beval. Hoewel Hij het alleen was, Die leed, nochtans geeft Hij Zijn Vader de eer van dit verlossingswerk, als Degene, Die Hem ondersteund had: "Gij hebt mij verlost, Heere, Gij God der waarheid," en in mij de gehele schare van uitverkoren zondaren, die Gij Mij hebt gegeven. Aldus was de Vader met Hem.

Nu, gelijk de Vader met Christus was en nog met Hem is, zo mogen wij hopen, dat Hij ook met u is. Wilt u dit weten, onderzoekt dan welke invloed de tegenwoordigheid van de Vader met Christus, en Zijn tegenwoordigheid met u, op u heeft.

1. Welke uitwerking heeft Zijn tegenwoordigheid met Christus op uw genegenheden? Verblijdt het uw hart, als u overdenkt, dat Christus niet alleen was, omdat de Vader met hem was? Hoe meer uw hart zich verblijdt in de beschouwing hiervan hoe meer u van de tegenwoordigheid van de Vader hebt, want wat zou u om deze reden verblijd doen zijn, als het dit niet is, dat u met de vreugdeolie van vrolijkheid en blijdschap bent gezalfd? Ik bedoel, met de Geest van de Vader, Die op de Zoon rustte. O looft God voor dit blijk van Zijn tegenwoordigheid! Ik weet nauwelijks een beter teken, dat God met u is. Hierover mag uw hart zich verblijden op deze grond, dat de Vader met blijdschap met die Geest zalfde, en dat Christus Zich verblijdde, toen Hij met deze olie werd overgoten, want daardoor was Hij verzekerd, dat de Vader met Hem was. En als uw hart zich verblijdt bij de gedachte, dat de Vader met Hem was, dan deelt u in zoverre in de vreugde en blijdschap van de Vader en de Zoon, door die Geest, Die van hen beiden uitgaat.
2. Gaat uw hart ook uit naar de tegenwoordigheid van de Vader? Verlangt u naar Zijn tegenwoordigheid in drieërlei opzicht? Begeert u met Hem te zijn? Dat is: met Hem in goede verstandhouding te zijn; met Hem één te zijn, met Hem omhoog te zijn. Ik zal verklaren wat ik bedoel. Is het uw lust met Hem in goede verstandhouding te zijn, uit een oogpunt van overeenkomst en verzoening? "Hoe kunnen twee samen wandelen, tenzij zij bijeen- of overeengekomen zijn." Verlangt u bij Hem in de gunst te zijn, en zoudt u liever met de hele wereld in onmin verkeren, dan niet met God op voet van vriendschap te zijn? Verlangt u met Hem één te zijn ten opzichte van vereniging, overeenkomstig Christus' gebed tot de Vader: "dat ook zij in Ons één zijn" (Joh. 17:21)? Gaan uw genegenheden uit naar deze eenheid, en hebt u daar zin in? En begeert u met Hem omhoog te zijn; ik meen, op de berg van gemeenschap? Indien u niet met volle verzekerdheid kunt zeggen: "Deze onze gemeenschap is met de Vader, en met Zijn Zoon Jezus Christus;" kunt u dan toch zeggen: "Dit is een voorrecht, dat ik verkies boven duizenden van goud en zilver?" Is het de begeerte van uw zielen niet alleen in het Hogerhuis te wonen en zo altijd met de Heere te wezen,

maar ook hier beneden met Hem te wonen, zeggende: "Één ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken; dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huls des Heeren, om de lieflijkheid des Heeren te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel?" Is het de begeerte van uw hart bed en tafel met Hem te delen? Met Hem te bed te gaan, en in Zijn schoot te liggen; en met Hem in te wonen, om te leven van Zijn overvloed, en onthaald te worden op Zijn liefde?

3. O op hoe vele liefelijke wijzen wordt het *met Hem zijn* in de Schrift uitgedrukt! U mag nagaan welke van die het best met uw bevinding van voorheen of thans overeenkomt. Soms staat van zijn kinderen geschreven, dat zij Hem ontmoeten, en Hij hen: "De God der Hebreëen is ons ontmoet." Van hen wordt gezegd, dat zij bij Hem blijven, en Hij bij hen. Onze Heere zegt, over de Vader en Zichzelf sprekende: "Wij zullen komen en zullen woning bij hen maken," hetgeen hen doet zeggen, zelfs na verlating: "Ik zal dan gedurig bij U zijn." Van hen staat geschreven, dat zij met Hem staan op de berg Sion; alsmede, dat zij met Hem zitten aan zijn tafel: Terwijl dat de Koning aan Zijn ronde tafel is, geeft mijn nardus haar reuk." Zij houden avondmaal met Hem: "Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem avondmaal houden, en hij met Mij." Ook wandelen zij met Hem: "Ootmoedig te wandelen met uw God." Soms wordt van hen gezegd, dat zij met Hem worstelen, ja, Hem overwinnen, terwijl zij Hem niet uit de armen van hun geloof, hun liefde en hun gebed laten gaan; en, "de Koning is als gebonden op de galerijen." Is Hij met u, of is Hij op deze wijze met u geweest, door Zijn verlichtende, levendmakende, versterkende, heiligende, of vertroostende tegenwoordigheid?

Dan, o looft Hem! Die, gelijk Christus niet alleen, maar de Vader bij Hem was, ook niet alleen bent, maar de Vader bij u hebt, al is het, dat vrienden of broederen u alleen gelaten hebben. O looft Hem! Indien Hij u bij deze gelegenheid een bevindelijke weerlegging heeft gegeven van de verbazende buitensporigheden van hen, die zich vermeten onze lastbrieven en machtiging tot dit werk te verscheuren, en ons zakelijk toeroepen: "Waar is uw God?" Gij hebt hem verlaten en Hij heeft u verlaten, en u zult wat ons betreft alleen gelaten worden; ja, van ons verbannen en uitgeworpen. Doch neen, laat hen weten, dat wij niet alleen zijn, omdat de Vader met ons is. En tot een blijk, dat de Geest van de Vader met ons is, gelijk Hij met Christus was, laat ons ook zo uitroepen: "Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen;" Vader, genees hen van de dwaling in hun verstand en weg, van hun duisternis en hun bedrog; Vader, keer tot hen weder, en wend hun gevangenis, gelijk waterstromen in het zuiden. Indien God bij deze gelegenheid met u is geweest, houdt het dan voor een teken ten goede, dat al uw zegeningen gezegend zijn, en dat u gezegend bent in uw korf, en uw baktrog; voor een teken, dat al uw kruisen geheiligd zijn, omdat het de vruchten en gevolgen van verbondsliefde zijn: "Die Hij liefheeft kastijdt Hij"; voor een teken, dat al uw gemis vergoed is, al zouden alle wereldse vertroosting en ontvallen: Hij is "God de Algenoegzame;" voor een teken, dat al uw zonden vergeven zijn; want Hij is tegenwoordig als een zonde vergevend God: "Weest welgemoed, uw zonden zijn u vergeven;" voor een teken, dat al uw gebeden aangenaam zijn, zowel als uw personen: want, "Gij zijt aangenaam gemaakt, of begenadigd, in de Geliefde;" en voor een teken, dat al uw vrees ongegrond zijn, want Hij zegt: "Vreest niet, want Ik ben met u." Daarom zullen alle dingen voor u ten goede medewerken, hoe verschrikkelijk zij er ook uitzien; Hij zal maken, dat de grimmigheid van mensen en duivels Hem loffelijk maken en u tot voordeel strekken, omdat Hij met u is. U behoeft geen kwaad te vrezen, al ging u ook door een dal van de schaduwen des doods, want Hij is met u. Welke grond van vrees kunt u hebben, wanneer Hij zegt: "Vreest niet, want Ik ben met u; ik zal u niet begeven?" Ja, al was u, evenals Christus, van alle mensen verlaten, dan hebt u nog recht, met Hem te zeggen: "Nochtans ben ik niet alleen want de Vader is met Mij."